

Հայաստանի Հանրապետության
կենտրոնական բանկի խորհրդի 2007
թվականի հուլիսի 10-ի թիվ 205 Ն
որոշմամբ հաստատված հավելված 5

2023թ. III -րդ ԵՌԱՄՍՅԱԿԻ ՀՐԱՊԱՐԱԿՎՈՂ ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ
ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԿԻՑ

ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

"ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ

Ք.ԵՐԵՎԱՆ, ԱՄԻՐՅԱՆ ՓՈՂ. 23 /1

Ծանոթագրություն 1. "Իրավական դաշտ և կորպորատիվ կառավարում"

Իրավական դաշտ.

"ՀԱՅԷԿՈՆՈՍԲԱՆԿ" ԲԲԸ (այսուհետ՝ Բանկ) հիմնվել է 1991 թվականին ԽՍՀՄ Բնակարկային հայկական Հանրապետական բանկի (1991-1993թթ. "Հայպետարբանկ" ՓԲԸ) հիման վրա և 1995թ. վերակազմավորվել է որպես բաց բաժնետիրական ընկերության՝ գործելով Հայաստանի Հանրապետության (այսուհետ՝ ՀՀ) օրենսդրության շրջանակներում: Բանկը գրանցվել է ՀՀ կենտրոնական բանկի (այսուհետ՝ ՀՀ ԿԲ) կողմից N 1 արտոնագրային համարով:

Բանկի գլխավոր գրասենյակը և թվով 30 մասնաճյուղերը գտնվում են Երևանում, 22 մասնաճյուղերը՝ ՀՀ տարբեր մարզերում և 1 մասնաճյուղ Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունում: Բանկի իրավաբանական հասցեն է՝ ք.Երևան, Ամիրյան 23/1:

Բանկի հիմնական գործունեությունը.

Հանդիսանալով ունիվերսալ ֆինանսավարկային կառույց՝ "ՀԱՅԷԿՈՆՈՍԲԱՆԿ" ԲԲԸ իր հաճախորդներին առաջարկում է բանկային ծառայությունների ընդգրկում փաթեթ: Բանկի ակտիվային գործառնությունների գերակշռող մասը բաժին է ընկնում վարկային գործունեությանը: Բանկը վարկավորում է երկրի տնտեսության համարյա բոլոր ճյուղերը՝ պայմանավորված ներկայացվող ծրագրի ռիսկայնությամբ և հեռանկարով: Բանկն ակտիվ գործունեություն է ծավալել միջազգային վարկավորման ծրագրերով վարկավորման ուղղությամբ: Բանկը տրամադրում է ինչպես առևտրային, այնպես էլ սպառողական, հիփոթեքային վարկեր:

Գործարար միջավայրը

Հայաստանում շարունակական բնույթ են կրում իրականացվող քաղաքական և տնտեսական փոփոխությունները: Որպես զարգացող շուկա, Հայաստանում բացակայում են կատարյալ գործարար միջավայր և համապատասխան ենթակառուցվածքներ, որոնք սովորաբար գոյություն ունեն ազատ շուկայական տնտեսություն ունեցող երկրներում: Բացի դրանից, տնտեսական պայմանները շարունակում են սահմանափակել գործառնությունների ծավալները ֆինանսական շուկաներում, և ֆինանսական գործիքների իրական արժեքները կարող են չհամապատասխանել իրականացրած գործարքներին: Հետագա տնտեսական զարգացման հիմնական խոչընդոտը տնտեսական և ինստիտուցիոնալ զարգացման ցածր մակարդակն է՝ զուգակցված տարածաշրջանային անկայունությամբ, կենտրոնացված տնտեսական հենքով և միջազգային տնտեսական ճգնաժամի ազդեցությամբ:

Միջազգային տնտեսական ճգնաժամը հանգեցրեց ՀՀ համախառն ներքին արդյունքի, ինչպես նաև արտերկրից դրամային փոխանցումների կրճատմանը, ինչից Հայաստանի տնտեսությունը գտնվում է մեծ կախման մեջ:

Գործադրատիվ կառավարում

Բանկի կառավարման մարմիններն են՝ Բանկի բաժնետերերի ընդհանուր ժողովը՝ որպես բանկի կառավարման բարձրագույն մարմին, Բանկի Խորհուրդը, Բանկի Վարչությունը և Գործադիր տնօրենը:

Բանկի խորհրդի կառուցվածքը և կազմը

Բանկի Խորհրդի նախագահ

Ս. Սուքիասյան

Բանկի Խորհրդի անդամներ

Արամ Խաչատրյան

Ռուբեն Հայրապետյան

Լուիզա Պետրոսյան

Հրանտ Սուվարյան

Պեր Ֆիշեր

Բանկի տնօրինության կառուցվածքը և կազմը

Գործադիր տնօրեն

Ա. Առաքելյան

Գործադիր տնօրենի տեղակալ

Ռ. Բադալյան

Գործադիր տնօրենի տեղակալ

Օ. Չիչյան

Գործադիր տնօրենի տեղակալ

Ա. Հարությունյան

Գործադիր տնօրենի տեղակալ

Ա. Մանրիկյան

Գործադիր տնօրենի տեղակալ	Ա. Փիլոսյան
Գլխավոր հաշվապահի ժ/պ	Ն. Գալստյան
Ռիսկերի կառավարման վարչության պետի ժ/պ	Կ. Բաբայան
Ռազմավարության և Մեթոդաբանության վարչության պետ	Հ. Ավետիսյան
Իրավաբանական վարչության պետ	Վ. Ջհանգիրյան

Բանկի սեփականության կառուցվածքը և բաժնետերերի/մասնակիցների քանակը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում

Բանկի կանոնադրական կապիտալը 30.09.2023թ. դրությամբ կազմում է 27,186,784 հազ. ՀՀ դրամ: Այն ներառում է 10,008,550 սովորական բաժնետոմս, յուրաքանչյուրը 2,080 ՀՀ դրամ անվանական արժեքով և 424,600 արտոնյալ բաժնետոմս, յուրաքանչյուրը 15,000 ՀՀ դրամ անվանական արժեքով:

Նշանակալից մասնակիցներ

Սուբիասյան Սարիբեկ Ալբերտի	31.71%
Սուբիասյան Խաչատուր Ալբերտի	15.08%
Սուբիասյան Էդուարդ Ալբերտի	10.73%

Բանկի ղեկավարների վարձատրության քաղաքականությունը

Բանկում ղեկավարների վարձատրության հատուկ քաղաքականություն չի կիրառվում: Ղեկավար անձանց վարձատրությունը կատարվում է խորհրդի կողմից հաստատված հաստիքացուցակի հիման վրա:

Բանկի արտաքին աուդիտին վճարները

Բանկի արտաքին աուդիտն իրակացնող անձը հաստատվում է Բանկի բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի կողմից՝ Բանկի խորհրդի ներկայացմամբ, իսկ արտաքին աուդիտն իրականացնող անձի վարձատրության չափը հաստատվում է Բանկի խորհրդի կողմից:

Ծանոթագրություն 2. "Հաշվապահական քաղաքականությունը"

Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը և ներկայացումը

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվում և ներկայացվում են համաձայն ՀՀ օրենսդրության և ենթաօրենսդրական ակտերի՝ Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտերի և վերջինի պատրաստման և ներկայացման սկզբունքների, ստանդարտների կիրառման ուղեցույցների և ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից ընդունված իրավական ակտերի: Ֆինանսական հաշվետվությունները հիմնված են Բանկի հաշվառման գրանցումների վրա: Ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացվում են ՀՀ դրամով՝ հազարների ճշտությամբ: Ֆինանսական հաշվետվությունների առումով հաշվետու տարի է համարվում հունվարի 1-ից դեկտեմբերի 31-ը ներառյալ ընկած ժամանակահատվածը:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվում են իրական արժեքի սկզբունքի հիման վրա ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների ու պարտավորությունների, ինչպես նաև վաճառքի համար մատչելի ակտիվների համար, բացառությամբ այն ակտիվների, որոնց իրական արժեքը հնարավոր չէ որոշել: Այլ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները, ինչպես նաև ոչ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները հաշվառվում են պատմական արժեքով:

Բանկում ֆինանսական հաշվետվությունները (բացառությամբ դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվության) պատրաստվում են հաշվեգրման սկզբունքին համապատասխան:

Եկամուտների և ծախսերի հիմնական տեսակների ճանաչումը

Տոկոսային եկամուտներն ու ծախսերը բոլոր տոկոսաբեր ֆինանսական գործիքների համար, բացառությամբ շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող գործիքների, ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես "տոկոսային եկամուտ" և "տոկոսային ծախս" օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Օվերդրաֆտների, օվերնայթների, վարկային գծերի, թղթակցային հաշիվների, բանկային հաշիվների, ցպահանջ ավանդների դիմաց տոկոսների հաշվեգրումն իրականացվում է գծային եղանակով, եթե Բանկը չի կարող կանխատեսել այդ ակտիվների ապագա դրամական հոսքերը: Արժեգրկված վարկերի տոկոսների հաշվեգրումը չի դադարեցվում: Եթե ֆինանսական ակտիվի կամ նմանատիպ ֆինանսական ակտիվների խմբի հաշվեկշռային արժեքը նվազում է արժեգրկումից կորուստների պատճառով, տոկոսային եկամուտը շարունակում է ճանաչվել՝ կիրառելով սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը՝ նոր հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ:

Բանկի տույժերի և տուգանքների գծով ստացվելիք գումարները հաշվեգրվում են եկամուտներին յուրաքանչյուր օր: Հաշվեգրվող գումարի չափի հաշվարկման համար հիմք են հանդիսանում համապատասխան պայմանագրերը:

Բանկի կողմից տույժերի և տուգանքների գծով վճարվելիք գումարները ծախս են ճանաչվում յուրաքանչյուր օր՝ հիմք ընդունելով համապատասխան պայմանագիրը:

Վարկերի տրամադրման համար գանձվող վճարները (համապատասխան ծախսերի հետ միասին) հետաձգվում են՝ ճշգրտելով տվյալ վարկի արդյունավետ տոկոսադրույքը: Այլ եկամուտներն ու ծախսերը, մասնավորապես՝ վարձավճարները, գովազդային, շենքի պահպանման, տեխնիկական սպասարկման պարտավորությունները, ինչպես նաև փոխադրամիջոցների օգտագործած վառելիքի ծախսային պարտավորությունները ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում արտացոլվում են հաշվեգրման սկզբունքով ծառայությունների մատուցման ընթացքում՝ հիմք ընդունելով համապատասխան պայմանագիրը կամ նախորդ ժամանակաշրջանի վճարումները: Ընդ որում, ոչ տոկոսային ծախսերի գծով, հաշվեգրումները ամսական մինչև 10,000 դրամ կազմելու դեպքում կատարվում են յուրաքանչյուր ամսվա վերջին աշխատանքային օրը, իսկ 10,000 դրամից ավելի դեպքում՝ օրական: Բանկը աշխատակիցների արձակուրդային վճարների գծով ծախսերի կուտակումը կատարում է յուրաքանչյուր օր:

Հիմնական միջոցների (այդ թվում՝ ֆինանսական վարձակալությամբ ստացված), վարձակալված հիմնական միջոցներին ուղղված կապիտալ ներդրումների և ոչ նյութական ակտիվների գծով ամորտիզացիոն հատկացումներն սույն Քաղաքականությամբ սահմանված չափերով իրականացվում են յուրաքանչյուր օր և ճշգրտվում են յուրաքանչյուր ամսվա վերջին աշխատանքային օրը: Շահագործումից դուրս հիմնական միջոցների գծով ամորտիզացիոն հատկացումները Բանկի վարչության կողմից սահմանված չափերով իրականացվում են յուրաքանչյուր օր և ճշգրտվում են յուրաքանչյուր ամսվա վերջին աշխատանքային օրը:

Շահաբաժինները ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում գրանցվում են հաշվեգրման սկզբունքի համաձայն՝ դրանց հայտարարման պահին:

Արտարժույթային գործառնությունների հաշվառում

Արտարժույթով կատարված գործարքները վերահաշվարկվում են գործառնական արժույթով՝ գործարքի օրվա փոխարժեքով: Արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները վերագնահատվում են՝ կիրառելով ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից հրապարակվող հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ միջին փոխարժեքը: Արտարժույթային գործարքներից, ինչպես նաև արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվների և պարտավորությունների վերագնահատումից առաջացած օգուտը և վնասը ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում որպես եկամուտ կամ ծախս: Արտարժույթով արտահայտված ոչ դրամային ակտիվները և պարտավորությունները, որոնք ներկայացված են սկզբնական արժեքով, փոխարկվում են դրամի գործարքի օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքներով:

Արտարժույթի առքի և վաճառքի փոխարժեքները սահմանվում են հաշվի առնելով ՀՀ միջբանկային շուկայում ձևավորված փոխարժեքների մեծությունը, առաջարկի և պահանջարկի ծավալները ՀՀ տարածքում, այլ գործոններ (շուկայի ուսումնասիրության հիման վրա կատարված կանխատեսումներ, ֆորս-մաժորային պայմաններ և այլն): Արտարժույթի փոխարժեքները սահմանելիս նշված գործոններից բացի, հիմք են

ընդունվում նաև տվյալ պահին արտարժույթի միջազգային շուկայում ձևավորված այլ համակարգերում արտացոլված փոխարժեքները:

Հարկային հաշվառում

Շահութահարկի, ավելացված արժեքի հարկի, եկամտային հարկի, անշարժ գույքի հարկի և փոխադրամիջոցների գույքահարկի, պարտադիր կուտակային կենսաթոշակային վճարումների գծով հաշվառումը տարվում է ՀՀ հարկային օրենսգրքին համապատասխան:

Հաշվետու տարվա շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Ընթացիկ շահութահարկի գումարը հաշվարկվում է ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված պահանջներին համաձայն՝ յուրաքանչյուր օրվա համար հաշվեգրվում է շահութահարկի պարտավորությունը հարկային շահույթի նկատմամբ (հաշվի առած "Հարկային օրենսգրքի" համաձայն եկամուտներից չնվազեցվող ծախսերը) և յուրաքանչյուր ամսվա վերջին աշխատանքային օրվա դրությամբ այն ճշգրտվում է:

Հետաձգված հարկերը, եթե առկա են այդպիսիք, առաջանում են ակտիվի կամ պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի և դրա հարկային բազայի միջև եղած ժամանակավոր տարբերություններից: Ակտիվի կամ պարտավորության հարկային բազան դա գումար է, որը հարկային նպատակներով վերագրվում է այդ ակտիվին կամ պարտավորությանը: Ժամանակավոր տարբերությունների հետևանքով առաջացած հետաձգված հարկային պարտավորությունների գծով, եթե առկա են այդպիսիք, մասհանումները կատարվում են ամբողջությամբ: Հետաձգված հարկային ակտիվները ճանաչվում են այն չափով, որքանով որ հավանական է տվյալ ակտիվների իրացումը: Հետաձգված հարկը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, բացառությամբ այն հարկերի, որոնց գծով գործառնությունների արդյունքները ճանաչվել են սեփական կապիտալում, ինչի դեպքում հարկերը նույնպես ճանաչվում են սեփական կապիտալում: Հետաձգված հարկը ճանաչվում է յուրաքանչյուր եռամսյակի վերջին աշխատանքային օրը:

Շահութահարկի գծով հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվանցվում են, երբ Բանկը՝

- ունի ճանաչված ընթացիկ հարկային ակտիվների և պարտավորությունների գումարների հաշվանցելու իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք.
- մտադիր է կամ հաշվարկն իրականացնել զուտ հիմունքով, կամ իրացնել ակտիվը և մարել պարտավորությունը միաժամանակ.
- հետաձգված հարկային ակտիվը և հետաձգված հարկային պարտավորությունը վերաբերում են շահութահարկին, որը գանձվում է նույն հարկային մարմնի կողմից յուրաքանչյուր ապագա ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում ակնկալվում է հետաձգված հարկային պարտավորությունների և ակտիվների զգալի գումարների մարում կամ փոխհատուցում:

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Բանկի կանխիկ դրամական միջոցների փաստացի ներհոսքի (մուտքագրումը) և կամ արտահոսքի (ելքագրումը) ձևակերպումը կատարվում է արժույթների անվանական արժեքով, Բանկի կողմից ընդունված դրամարկղային գործառնությունները կանոնակարգող կարգով, ինչպես նաև այլ կարգերով և իրավական ակտերով նախատեսված և պատշաճորեն կազմված վճարահաշվարկային փաստաթղթերի հիման վրա:

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը կազմվում է անուղղակի մեթոդով:

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները բաղկացած են կանխիկ դրամից, ՀՀ կենտրոնական բանկում պահվող միջոցներից (բացառությամբ ԱրՔա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների համար դեպոնացված գումարների) և այլ բանկերում հաշիվներից, որոնք կարող են փոխարկվել կանխիկ կարճ ժամանակամիջոցում և չեն ենթարկվում արժեքի փոփոխման զգալի ռիսկի:

Ֆինանսական գործիքներ

ՖՀՄՍ 9 «Ֆինանսական գործիքներ» ստանդարտն ուժի մեջ է մտել 2018թ. հունվարի 1-ին և կիրառելի է այդ ամսաթվից հետո սկսվող հաշվետու ժամանակաշրջանների համար: Բանկը կիրառել է նոր ստանդարտը՝ ճանաչելով անցման կուտակային ազդեցությունը հաշվետու տարվա սկզբի չբաշխված շահույթում և առանց համեմատական տեղեկատվությունը վերահաշվարկելու: Ճանաչում.:

Բանկը ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական պարտավորությունն իր ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչում է այն և միայն այն դեպքում, երբ դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ: Ֆինանսական ակտիվների կանոնավոր կերպով գնումները կամ վաճառքները հաշվառվում են գործարքի ամսաթվի դրությամբ:

Դասակարգում և չափում.

ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն բոլոր պարտքային ֆինանսական ակտիվները, որոնք չեն համապատասխանում բացառապես հիմնական գումարի և տոկոսների վճարման չափանիշին, սկզբնական ճանաչման ժամանակ դասակարգվում են որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող: Բացառապես հիմնական գումարի և տոկոսների վճարման չափանիշին համապատասխանող պարտքային ֆինանսական ակտիվների համար սկզբնական ճանաչման ժամանակ դասակարգումն որոշվում է բիզնես մոդելի հիման վրա, որի համաձայն այդ գործիքները կառավարվում են .

գործիքները, որոնք պահվում են պայմանագրով նախատեսված դրամական հոսքերը ստանալու նպատակով, չափվում են ամորտիզացված արժեքով,

գործիքները, որոնք պահվում են պայմանագրով նախատեսված դրամական հոսքերը ստանալու և վաճառքի նպատակով, չափվում են իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով,

այլ նպատակով պահվող գործիքները, ներառյալ առևտրային ֆինանսական ակտիվները, գնահատվում են իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով:

Սկզբնական ճանաչման ժամանակ բաժնային ֆինանսական ակտիվները պետք է դասակարգվեն որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ որոշում է կայացվել, առանց հետագայում վերանայելու

իրավունքի, դրանք դասակարգել որպես իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով չափվող: Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով չափվող բաժնային գործիքներից ողջ իրացված և չիրացված շահույթն ու վնասը, բացառությամբ շահաբաժինների, ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում, առանց շահույթում կամ վնասում հետագա վերադասակարգման:

Ֆինանսական պարտավորությունները դասակարգվում են, որպես հետագայում ամորտիզացված արժեքով չափվող՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը, բացառությամբ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող դասակարգված ֆինանսական պարտավորությունների:

Այն ակտիվները, որոնք մինչև ստանդարտի ընդունվելը չափվել են իրական արժեքով, ստանդարտի կիրառումից հետո շարունակվել են չափվել իրական արժեքով:

Պարտքային արժեթղթերը, որոնք 31.12.2017թ. դրությամբ դասակարգված են եղել որպես վաճառքի համար մատչելի, ՖՀՄՍ 9-ով կդասակարգվեն իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով չափվող, քանի որ Բանկը ակնկալում է ոչ միայն այդ ակտիվները պահել պայմանագրային դրամական հոսքերը հավաքագրելու համար, այլ նաև համեմատաբար հաճախակիորեն իրականացնել էական գումարով վաճառքներ:

Բանկը կարող է արժեթղթերի պորտֆելի մի մասը Բանկի Վարչության որոշման հիման վրա դասակարգել որպես ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ:

Քանի որ վարկերը բավարարել են բացառապես մայր գումարի և տոկոսների վճարման չափանիշին, դրանք նոր ստանդարտի կիրառումից հետո կշարունակվեն չափվել ամորտիզացված արժեքով:

Հետագա չափման հետևանքով առաջացած շահույթ և վնաս.

Ֆինանսական ակտիվներից առաջացած շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է հետևյալ կերպ.

իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքի գծով շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, դրանց տոկոսագումարները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը,

իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների գծով շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է կապիտալում՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում, մինչև որ նշված ակտիվն ապաճանաչվում է և այդ պահին կուտակված շահույթը կամ վնասը, որը նախկինում ճանաչվել էր կապիտալում, ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների գծով տոկոսները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը,

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների գծով շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, երբ ֆինանսական ակտիվը կամ պարտավորությունն ապաճանաչվում է կամ արժեզրկվում է, ինչպես նաև ամորտիզացիայի հաշվարկի ընթացքում:

Բանկն ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվն այն դեպքում, երբ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական միջոցների հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը կամ երբ փոխանցում է ֆինանսական ակտիվն այնպիսի գործարքում, որում փոխանցվում են ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված ըստ էության բոլոր ռիսկերն ու օգուտները, կամ որում Բանկը չի պահպանում ֆինանսական ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը: Բանկն ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը, երբ պայմանագրային պարտականությունները

կատարվում են, կամ չեղյալ են համարվում, կամ ուժը կորցնում են:

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքները ներառում են սվոպերը, ֆորվարդները, ֆյուչերսները, օպցիոնները: Ածանցյալ գործիքների սկզբնական ճանաչումն իրականացվում է ածանցյալ պայմանագրի կնքման օրը գործող իրական արժեքով: Հետագայում ածանցյալ գործիքները վերաչափվում են իրական արժեքով: Բոլոր ածանցյալ գործիքները հաշվառվում են որպես ակտիվ՝ դրական իրական արժեքի դեպքում, և որպես պարտավորություն՝ բացասական իրական արժեքի դեպքում: Ածանցյալ գործիքների իրական արժեքի փոփոխությունները ճանաչվում են անմիջապես շահույթում կամ վնասում:

Հետգնման պայմանագրեր

Հետգնման պայմանագրերը Բանկի կողմից օգտագործվում են իր առևտրային գործունեության և դրամական միջոցների ընթացիկ կառավարման շրջանակներում: Նշված պայմանագրերը հաշվառվում են որպես ֆինանսական գործառնություններ:

Հետգնման պայմանագրերով վաճառված արժեթղթերը հաշվառվում են որպես գրավով ապահովված ֆինանսավորման գործարքներ, որի դեպքում արժեթղթերն արտացոլվում են ֆինանսական վիճակի հաշվետվությունում, իսկ այդ պայմանագրերով ստացված միջոցները գրանցվում են պարտավորություններ այլ բանկերի նկատմամբ կամ պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ հոդվածներում:

Հետգնման պայմանագրերով վաճառված արժեթղթերը հաշվառվում են որպես առևտրական նպատակներով պահվող կամ վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր, իսկ այդ պայմանագրերով ստացված միջոցները գրանցվում են պարտավորություններ այլ բանկերի նկատմամբ կամ պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ հոդվածներում:

Հետգնման պայմանագրով ձեռքբերված արժեթղթերի դիմաց տրամադրված գումարները գրանցվում են պահանջներ այլ բանկերի նկատմամբ կամ հաճախորդներին տրամադրված վարկեր և փոխատվություններ հոդվածներում:

Արժեթղթերի գնման և վաճառքից առաջացած եկամուտը կամ ծախսը իրենից ներկայացնում է տոկոսային եկամուտ կամ ծախս, որոնք հաշվեգրվում են համապատասխան հետգնման պայմանագրերի գործողության ժամկետների ընթացքում:

Վարձակալություն

Վարձակալության պայմանագրով որոշակի փոխհատուցման դիմաց վարձակալին է փոխանցվում ակտիվի օգտագործման իրավունքը համաձայնեցված ժամկետի ընթացքում: Բանկի կողմից հաշվառումն իրականացվում է համաձայն ՖՀՄՍ 16-ի:

Բանկը վարձակալության ժամկետի սկզբում ճանաչում է օգտագործման իրավունքով ստացված ակտիվը և ապագա վարձավճարների գծով համապատասխան պարտավորությունը հաշվեկշռում (բացառություն են կազմում կարճաժամկետ վարձակալությունը և ցածրարժեք ակտիվների վարձակալությունը):

Օգտագործման իրավունքով ակտիվը սկզբնապես չափվում է սկզբնական արժեքով, որն իր մեջ ներառում է՝

վարձակալության գծով պարտավորության սկզբնական արժեքը,

արդեն կատարված վճարումները՝ նվազեցնելով ստացված գեղչերը,
վարձակալի կողմից իրականացված գործարքի գծով սկզբնական ուղղակի ծախսումները,
ակտիվի ապատեղակայման, տեղափոխման, վերականգնման աշխատանքների հետ կապված ծախսումները:

Օգտագործման իրավունքով ստացված ակտիվի սկզբնական արժեքի մեջ չեն ներառվում վարձակալված ակտիվի բարելավման գծով ծախսումները:

Վարձակալության գծով պարտավորությունը սկզբնապես չափվում է այդ ամսաթվի դրությամբ չվճարված ապագա վարձակալական վճարների ներկա արժեքով՝ կիրառելով վարձակալի կողմից լրացուցիչ փոխառու միջոցներ ներգրավելու միջին տոկոսադրույքը:

Վարձակալության գծով պարտավորությունը հավասար է հետևյալ բաղադրիչների հանրագումարի ներկա արժեքին՝

ֆիքսված վճարումներ վարձակալության ժամկետում,

ինդեքսից կամ գործակցից կախված փոփոխական վճարումներ վարձակալության ժամկետում,

երաշխավորված մնացորդային արժեք կամ ձեռքբերման սպասվող գին, եթե կա նման օպցիա և դրա իրագործումը գրեթե հաստատ է,

վաղաժամկետ դադարեցման տույժ, եթե դա հաշվի է առնվել վարձակալության ժամկետը որոշելիս:

Սկզբնական ճանաչումից հետո օգտագործման իրավունքով ստացված ակտիվը պետք է չափվի սկզբնական արժեքով՝

նվազեցնելով կուտակված մաշվածությունը, որը հաշվարկվում է գծային մեթոդով ակտիվի վարձակալության ժամկետի ընթացքում,

ճշգրտելով պայմանագրային պարտավորությունների վերանայումից առաջացած տարբերությունների չափով:

Վարձակալության մեկնարկից հետո վարձակալության գծով պարտավորությունը չափվում է՝ ավելացնելով հաշվեկշռային արժեքը՝ վարձակալության գծով պարտավորության տոկոսի արտացոլման համար,

նվազեցնելով հաշվեկշռային արժեքը՝ վճարված վարձակալական վճարների արտացոլման համար,

վերագնահատելով հաշվեկշռային արժեքը՝ պայմանագրային պայմանների փոփոխության արտացոլման համար:

Ստանդարտի ընդունումը հանգեցրել է Բանկի կողմից նախկին բոլոր գործառնական վարձակալությունների հետ կապված (բացառությամբ որպես ցածրարժեք դասակարգված կամ 12 ամսից պակաս մնացորդային վարձակալության ժամկետ ունեցող) օգտագործման իրավունքով ակտիվների և դրա հետ կապված վարձակալության գծով պարտավորությունների ճանաչմանը:

Նոր ստանդարտը կիրառվել է՝ օգտագործելով առաջընթաց մոտեցումը: Բանկը որոշել է օգտագործման իրավունքով ակտիվի արժեքի մեջ չներառել նախնական ուղղակի ծախսումները այն գործառնական վարձակալության պայմանագրերի համար, որոնք գործել են ՖՀՄՄ 16-ի սկզբնական կիրառման ամսաթվին (2019 թվականի հունվարի 1-ին): Այս ամսաթվի դրությամբ օգտագործման իրավունքով ակտիվները Բանկը չափում է մնացորդային վարձակալական վճարների ներկա արժեքով, որը գեղչված է՝ օգտագործելով սկզբնական կիրառման ամսաթվի դրությամբ լրացուցիչ փոխառու միջոցների ներգրավման տոկոսադրույքը՝ բացառելով ցանկացած կանխավճարային կամ հաշվեգրված վարձակալության վճարները, որոնք գոյություն ունեն անցման ամսաթվին:

Ֆինանսական ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստ

Բանկը ակտիվների դասակարգումը և հնարավոր կորուստների պահուստների ձևավորումը իրականացնում է ՀՀ օրենսդրության պահանջների համաձայն և Բանկի խորհրդի կողմից հաստատված "ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ վարկերի և դեբիտորական պարտքերի դասակարգման և հնարավոր կորուստների պահուստների ձևավորման" կանոնակարգով:

Հրապարակվող ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման ժամանակ կատարվում են պահուստների ճշգրտումներ համաձայն ՖՀՄՍ-ների:

ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն՝

Վարկային պորտֆելի պահուստի ձևավորումը ենթադրում է վարկային ռիսկի գնահատում՝ վարկային պորտֆելի ենթապորտֆելների ժամանակային շարքերի վարքագծի և դրանց վրա ազդող մակրոտնտեսական գործոնների հիման վրա: Գնահատականների տրման համար կիրառվում է "staging" (վարկերի դասակարգումը ըստ ժամկետանց օրերի):

Յուրաքանչյուր ենթապորտֆելի պահուստի չափը որոշվում է հետևյալ բանաձևի միջոցով՝

$$\text{ՊԱՀՈՒՍ} = \text{ՄՆԱՑՈՐԴ} * \text{EAD} * \text{PD} * \text{LGD}$$

որտեղ՝

ՄՆԱՑՈՐԴ - տվյալ վարկային ենթապորտֆելի մնացորդային գումարը,

EAD – (exposure-at-default) գործակից, որի միջոցով ճշգրտվում է ենթապորտֆելի մնացորդային արժեքը,

PD – (probability of default) հավանականություն, թե տվյալ ենթապորտֆելի որ մասն է հակված դեֆոլտի, որտեղ դեֆոլտը համարժեք է 90+ օր ժամկետանց օրերին,

LGD – (loss-given-default) վնասի բերված արժեք՝ ըստ էֆֆեկտիվ տոկոսադրույքի, երբ վարկը դառնում է դեֆոլտ:

Հաշվարկվում են EAD30 և EAD90 գործակիցներ համապատասխանաբար Stage 1 և Stage 2 դասում գտնվող վարկերի համար՝ ըստ առանձնացված ենթապորտֆելների:

Վարկերի պահուստի գնահատականի հաշվարկման համար առանձնացվում են PD12Month և PDLifetime համապատասխանաբար Stage 1 և Stage 2 դասում գտնվող վարկերի համար:

Պետական պարտատոմսերի պորտֆելի պահուստի ձևավորումը կատարվում է հաշվի առնելով Moody's վարկանշային գործակալության կողմից Հայաստանին տրված PD և LGD գործակիցները:

Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները սկզբնական ճանաչման ժամանակ հաշվառվում են սկզբնական արժեքով (ինքնարժեքով)՝ ՀՀ դրամով: Արտարժույթով ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները գրանցվում են ձեռք բերման օրվա դրությամբ ՀՀ կենտրոնական

բանկի կողմից հրապարակվող միջին փոխարժեքով և հետագայում՝ փոխարժեքի փոփոխման դեպքում չեն վերագնահատվում:

Ներստեղծված ոչ նյութական ակտիվների սկզբնական արժեքը որոշվում է համաձայն ՖՀՄՍ 38-ի "Ոչ նյութական ակտիվ"՝ ակտիվի մշակման փուլում, եթե հնարավոր է ցուցադրել ներստեղծված ակտիվի համապատասխանությունը ֆՀՄՍ-ով առաջադրված պայմաններին: Ներստեղծված համակարգչային ծրագրերի սկզբնական արժեքը որոշվում է ակտիվի ճանաչման չափանիշներին համապատասխան:

Ոչ նյութական ակտիվի միավորի վերագրումը ՀՀ տարածքում գործող բանկերի հաշվապահական հաշվառման հաշվային պլանով և հաշվային պլանի կիրառման հրահանգով սահմանված այս կամ այն դասին (օրինակ՝ համակարգչային ծրագրեր, լիցենզիաներ և վստահագրեր, հեղինակային իրավունքներ և այլն) իրականացվում է Գլխավոր հաշվապահի մեթոդական ցուցումների հիման վրա՝ ելնելով տվյալ միավորի օգտագործման նշանակությունից և նպատակից:

Ներստեղծված ոչ նյութական ակտիվի սկզբնական արժեքը ներառում է ՖՀՄՍ-ով սահմանված ծախսերը: Ընդ որում, սկզբնական արժեքում կարող են ներառվել միայն այն ծախսումները, որոնք կատարվել են այն հաշվետու եռամսյակում, որի ընթացքում ճանաչվում է տվյալ ակտիվը:

Ոչ նյութական ակտիվի վրա կատարված հետագա ծախսումները, որոնք համաձայն ՖՀՄՍ-ի պահանջների կարող են ավելացվել ոչ նյութական ակտիվի արժեքին, հաշվառվում են որպես կապիտալ ներդրումներ և ավելացվում են տվյալ ակտիվի արժեքին Բանկի Վարչության որոշմամբ:

Ոչ նյութական ակտիվների յուրաքանչյուր միավորի ամուրտիզացիայի ժամկետը որոշում է Բանկը՝ ելնելով ՖՀՄՍ-ով սահմանված չափանիշներից: Մասնավորապես, ներստեղծված համակարգչային ծրագրերի ամուրտիզացիայի ժամկետը որոշելու համար հաշվի է առնվում շուկայում տվյալ պահին առկա նմանատիպ նպատակային նշանակություն ունեցող ծրագրերի օգտակար ծառայության ժամկետի մասին տեղեկատվությունը, Բանկում նախկինում գործող նմանատիպ ծրագրերի փաստացի օգտակար ծառայության ժամկետը, ՖՀՄՍ-ով նախատեսված այլ չափանիշներ:

Ոչ նյութական ակտիվների ամուրտիզացիայի գումարն իր օգտակար ծառայության ընթացքում պարբերաբար բաշխելու համար Բանկը կիրառում է ամուրտիզացիայի հաշվարկման գծային մեթոդը:

Ոչ նյութական ակտիվների ամուրտիզացիայի ժամանակաշրջանը և ամուրտիզացիայի հաշվարկման մեթոդը սահմանվում է ՖՀՄՍ-ի համաձայն, կնքված պայմանագրի գործողության ժամկետում, իսկ այդ ժամկետի բացակայության կամ դրա որոշման անհնարինության դեպքում ոչ նյութական ակտիվը ենթակա չէ ամուրտիզացիայի: Ամուրտիզացիայի հաշվարկման մեթոդի փոփոխությունն իրականացվում է Բանկի Խորհրդի կողմից սույն Քաղաքականության մեջ համապատասխան փոփոխություն կատարելու միջոցով:

Ոչ նյութական ակտիվների իրական (շուկայական) արժեքի էական տատանման դեպքում դրանք վերագնահատվում են Բանկի Խորհրդի որոշման հիման վրա:

Ֆինանսական հաշվետվություններում ներստեղծված ոչ նյութական ակտիվների վերաբերյալ ՖՀՄՍ-ով պահանջվող տեղեկատվության բացահայտումն իրականացվում է առանձին:

Ոչ նյութական ակտիվների ամուրտիզացիան հաշվարկվում է "Հարկային օրենսգրքի" համաձայն: Ոչ նյութական ակտիվների ամուրտիզացիոն տարեկան տոկոսադրույթը սահմանվում է Բանկի Խորհրդի որոշմամբ:

Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցների միավորը, որը համապատասխանում է ակտիվի ճանաչման չափանիշներին, սկզբնապես չափվում է իր սկզբնական արժեքով (ինքնարժեքով)՝ ՀՀ դրամով, բացառությամբ շենքերի, որոնք հաշվառվում են վերագնահատված արժեքով: Արտարժույթով ձեռք բերված հիմնական միջոցները գրանցվում են ձեռք բերման օրվա դրությամբ ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից հրապարակվող միջին փոխարժեքով և հետագայում՝ փոխարժեքի փոփոխման դեպքում չեն վերագնահատվում:

Հիմնական միջոցների միավորի սկզբնական արժեքն ընդգրկում է նրա գնման գինը, հարկերը, ներառյալ ԱԱՀ-ի գումարները, ներկրման տուրքերը, պարտադիր այլ վճարները, որոնք համապատասխան մարմնի կողմից ենթակա չեն Բանկին ետ վերադարձման, և ակտիվը իր նպատակային օգտագործման համար աշխատանքային վիճակի բերելու հետ անմիջականորեն կապված ցանկացած ծախս: Տրամադրված ցանկացած զեղչ և արտոնություն հանվում է գնման գնից:

Ձեռք բերված հիմնական միջոցների միավորի հաշվառման նպատակով՝ արժեքի չափումը, ճանաչումը, հետագա ծախսումները, վերագնահատումները և դուրսգրումները կատարվում են ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով, ինչպես նաև Բանկի ներքին ակտերով:

Հիմնական միջոցների միավորի վերագրումը ՀՀ տարածքում գործող բանկերի, վարկային կազմակերպությունների, ներդրումային ընկերությունների, ներդրումային ֆոնդերի և ներդրումային ֆոնդերի կառավարիչների հաշվապահական հաշվառման հաշվային պլանով և հաշվային պլանի կիրառման հրահանգով սահմանված այս կամ այն դասին (օրինակ՝ գույք և գրասենյակային սարքավորումներ, կապի և հաղորդակցման միջոցներ, հաշվողական, համակարգչային և ավտոմատ կառավարման այլ տեխնիկա, փոխադրամիջոցներ և այլն) իրականացվում է գլխավոր հաշվապահի մեթոդական ցուցումների հիման վրա՝ ելնելով տվյալ միավորի օգտագործման ժամկետից, նշանակությունից և նպատակից:

Հիմնական միջոցները ներկայացվում են սկզբնական արժեքի և կուտակված մաշվածության տարբերությամբ՝ հաշվի առնելով արժեզրկումից կուտակված կորուստը: Մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային մեթոդով ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում: 2018թ. հունվարի 1-ից Բանկը սահմանում է հետևյալ օգտակար ծառայության ժամկետները՝

	Ժամկետ (տարիներ)	տոկոսադրու յք (%)
Շենքեր, շինություններ	50	2
Համակարգիչներ	5	20
Տրանսպորտային միջոցներ	8	12.5
Այլ հիմնական միջոցներ՝ կապի միջոցներ, UPS մարտկոցներ, բանկոմատներ, գույք-գրասենյակային սարքավորումներ և այլն	8	12.5
Այլ համակարգչային տեխնիկա՝ տպող բազմաֆունկցիոնալ սարքեր (պրինտեր, սկաներ, պատճենահանող սարքեր), POS տերմինալներ, մոդեմներ	3	33.3
Ցանցային սարքեր	5	20
Մինչև 50,000 դրամ արժողությամբ հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	մինչև տվյալ տարվա ավարտը	

Մինչև 2013թ-ի հունվարի 1-ը շահագործման մեջ եղած հիմնական միջոցների մաշվածությունը, կապված օգտակար ծառայությունների ժամկետների վերանայման հետ, հաշվարկվում է հետևյալ կերպ. հիմնական միջոցների հաշվեկշռային արժեքը (սկզբնական արժեքից հանած կուտակված մաշվածությունը) բաշխվում է մաշվածության հաշվարկման գծային մեթոդով՝ նոր սահմանված օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետում: Վերջինս իրենից ներկայացնում է 2013թ-ի հունվարի 1-ից սահմանվող օգտակար ծառայության ժամկետի և շահագործման անցնելու ամսաթվից մինչև 2013թ. հունվարի 1-ը ընկած ժամանակահատվածի տարբերություն:

01.01.2013թ.-ից հետո ձեռքբերված հիմնական միջոցների համար սահմանվում է մնացորդային արժեք, որը կազմում է նրանց սկզբնական արժեքի 0.1%-ը, սակայն ոչ ավել 20 000 դրամ, բացառությամբ շենքերի և փոխադրամիջոցների, որոնց մնացորդային արժեքը սահմանվում է նրանց սկզբնական արժեքի 1%-ի չափով:

Մինչև 01.01.2013թ. ձեռքբերված հիմնական միջոցների համար սահմանվում է մնացորդային արժեք, որը կազմում է նրանց հաշվեկշռային արժեքի 0.1%-ը, սակայն ոչ ավել

20 000 դրամ, բացառությամբ շենքերի և փոխադրամիջոցների, որոնց մնացորդային արժեքը սահմանվում է նրանց հաշվեկշռային արժեքի 1%-ի չափով :

Հիմնական միջոցների մաշվածությունը հաշվարկվում է "Հարկային օրենսգրքի" համաձայն: Հիմնական միջոցների տվյալ խմբի ամորտիզացիոն տարեկան տոկոսադրույքը սահմանվում է Բանկի Խորհրդի որոշմամբ:

Հողի համար մաշվածություն չի հաշվարկվում:

Հիմնական միջոցների ընթացիկ վերանորոգման և պահպանման հետ կապված ծախսումները ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես ծախս դրանց կատարման պահին:

Այն ծախսումները, որոնք բարձրացնում են հիմնական միջոցի միավորի շահագործման արդյունավետությունը սկզբնապես գնահատված նորմատիվային ցուցանիշների համեմատ, ճանաչվում են որպես կապիտալ բնույթի ծախսումներ և ավելացվում են ակտիվի սկզբնական արժեքին: Նշված ծախսումներն ամորտիզացվում են կիրառելով գծային մեթոդը՝ համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետի ընթացքում, եթե դրանք չեն գերազանցում տվյալ տարվա (հիմնական միջոցի տվյալ միավորի արժեքին նշված ծախսումները ավելացնելու տարվա) հունվարի 1-ի դրությամբ հիմնական միջոցի մնացորդային արժեքը, հակառակ դեպքում ամորտիզացվում են օգտակար ծառայության ամբողջ ժամկետի ընթացքում:

Հիմնական միջոցի դուրսգրումից կամ իրացումից առաջացած արդյունքը որոշվում է որպես ակտիվի իրացումից զուտ մուտքերի և հաշվեկշռային արժեքի տարբերություն և ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում է որպես եկամուտ կամ ծախս:

Բանկի հիմնական միջոցների իրական (շուկայական) արժեքի էական տատանման (ֆինանսական տարվա ընթացքում 25%) դեպքում դրանք վերագնահատվում են Բանկի Խորհրդի որոշման հիման վրա: Վերագնահատումն իրականացվում է համապատասխան լիցենզիա ունեցող անկախ կազմակերպության կողմից: Վերագնահատման արդյունքները Բանկի հաշվապահական հաշվեկշռում և ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում արտացոլվում են ՖՀՄՍ-ով սահմանված կարգով: Վերագնահատման արդյունքում առաջացած աճը հաշվեգրվում է չբաշխված շահույթին Բանկի կողմից ակտիվն օգտագործելու ընթացքում՝ մաշվածության հաշվարկմանը զուգընթաց: Ընդ որում, հաշվեգրվող գումարի մեծությունը որոշվում է ակտիվի վերագնահատված հաշվեկշռային արժեքի հիման վրա հաշվարկված մաշվածության և ակտիվի սկզբնական արժեքի հիման վրա հաշվարկված մաշվածության միջև եղած տարբերությամբ: Վերագնահատման արդյունքում առաջացած աճի հաշվեգրումը չբաշխված շահույթին ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում չի արտացոլվում:

Վարձակալված հիմնական միջոցների վրա ուղղված կապիտալ բնույթի ծախսումները կապիտալացվում և ամորտիզացվում են գծային հիմունքով ակտիվի օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետի ընթացքում: Վարձակալված շենքերի վրա կատարված կապիտալ բնույթի ծախսումները կապիտալացվում և ամորտիզացվում են գծային հիմունքով 20 տարվա ընթացքում:

Բանկի հիմնական միջոցներում կապիտալ ներդրումների գծով ձևավորված ակտիվները չեն ամորտիզացվում:

Պաշարներ

Բանկի պաշարները ընդգրկում են՝

- արագամաշ առարկաները,
- ապրանքները, ներառյալ գրավի բռնագանձման արդյունքում Բանկի սեփականությանն անցած ապրանքները,
- նյութերը և օժանդակ միջոցները, որոնք պետք է օգտագործվեն Բանկի գործունեության ընթացքում:

Արագամաշ առարկաներին են վերաբերում այն ակտիվները, որոնց ծառայության ժամկետը չի գերազանցում մեկ տարին:

Պաշարները չափվում են ինքնարժեքից և իրացման գուտ արժեքից նվազագույնով:

Պաշարների ինքնարժեքի որոշման ժամանակ Բանկը ընդունում և կիրառում է "Առաջինը մուտք՝ առաջինը ելք" ԱՄԱԵ (ՖԻՏՈ) բանաձևը: ԱՄԱԵ (ՖԻՏՈ) բանաձևը ենթադրում է, որ պաշարների միավորները, որոնք գնվել են առաջինը, ելքագրվում են առաջինը և, հետևաբար միավորները, որոնք մնում են պաշարներում հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում, վերջին գնվածներն են: Արագամաշ առարկաների արժեքը ծախսագրվում է շահագործման հանձնելու պահին:

Հաշվարկներ բանկի և մասնաձյուղերի միջև

Բանկի գլխավոր գրասենյակի և նրա մասնաձյուղերի փոխադարձ հաշիվները համադրվում են յուրաքանչյուր օր՝ ծրագրային եղանակով ստացվող հաշվետվության միջոցով: Համադրման արդյունքում հայտնաբերված սխալներն ուղղվում են տվյալ օրվա ընթացքում:

Հաշվապահական հաշվեկշիռ կազմելիս Բանկի գլխավոր գրասենյակի և նրա մասնաձյուղերի միջև հաշվարկների հաշիվները պարտադիր գրոյացվում են:

Բանկի գլխավոր գրասենյակի և մասնաձյուղերի միջև հաշվարկների հաշիվները ենթակա են փակման շաբաթական կտրվածքով:

Բաժնետիրական կապիտալ և հետ գնված բաժնետոմսեր

Սովորական բաժնետոմսերը ներառված են սեփական (ընդհանուր) կապիտալում: Սովորական բաժնետոմսերի գծով շահաբաժինները արտացոլվում են սեփական կապիտալում այն ժամանակաշրջանում, երբ դրանք հայտարարվում են: Ընթացիկ տարվան վերաբերվող շահաբաժինները, որոնց վճարումը հայտարարվել է հաշվեկշռի ամսաթվից հետո, բացահայտվում են հաշվեկշռի ամսաթվից հետո տեղի ունեցող իրադարձությունների ծանոթագրությունում: Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթը հաշվարկվում է բաժնետոմսերի տիրապետողներին վերագրվող տվյալ ժամանակաշրջանի գուտ շահույթը հարաբերելով տվյալ ժամանակաշրջանի ընթացքում շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի կշռված միջին թվին:

Որոշակի դեպքերում և համաձայն ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգի Բանկը կարող է հետ գնել իր բաժնետոմսերը: Այս դեպքում վճարված փոխհատուցումը նվազեցվում է սեփական (ընդհանուր) կապիտալից և ներկայացվում է որպես հետգնված բաժնետոմսեր մինչև վերջինների իրացումը: Նշված բաժնետոմսերը հետագայում վաճառվելու դեպքում ստացված ցանկացած փոխհատուցումը ներառվում է սեփական (ընդհանուր) կապիտալում:

Ներդրողների կողմից սովորական բաժնետոմսերի ձեռքբերման համար վճարված գնի և անվանական արժեքի միջև եղած դրական տարբերությունը ճանաչվում է սեփական կապիտալում որպես արտոնյալ բաժնետոմսերի գծով էմիսիոն եկամուտ:

Ներգրավված միջոցներ

Ներգրավված միջոցները, որոնք ներառում են Կառավարության և Կենտրոնական բանկի, այլ ֆինանսական կազմակերպությունների և հաճախորդների հաշիվները, թողարկված արժեթղթերը և ստորադաս փոխառությունները, սկզբնապես ճանաչվում են ստացված միջոցների իրական արժեքով՝ հանած գործառնությունների գծով ուղղակի ծախսերը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ներգրավված միջոցները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Պահուստներ, պայմանական ակտիվներ և պարտավորություններ

Պայմանական պարտավորությունները չեն ճանաչվում ֆինանսական հաշվետվություններում, այլ բացահայտվում են ծանոթագրություններում: Սակայն պայմանական պարտավորությունները չեն բացահայտվում, երբ դրանց մարման նպատակով տնտեսական օգուտներ մարմնավորող միջոցների արտահոսքի հնարավորությունը շատ փոքր է:

Պայմանական ակտիվները չեն ճանաչվում ֆինանսական հաշվետվություններում, այլ բացահայտվում են ծանոթագրություններում, երբ դրանց հետ կապված տնտեսական օգուտների ներհոսքը հավանական է դառնում:

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ

Բանկը օրենսդրությամբ նախատեսված դեպքերում պատրաստում է համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ ՖՀՄՍ-ի և ՀՀ կենտրոնական բանկի խորհրդի կողմից հաստատված "Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գործող բանկերի կողմից Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկ ներկայացվող համախմբված հաշվետվությունների կազմման կարգ"-ի համաձայն:

Սեզմենտային հաշվետվություններ

Բանկն օգտագործում է բիզնես-սեզմենտների (ըստ ֆիզիկական անձանց, կազմակերպություններին և մատուցվող բանկային ներդրումային ծառայությունների) տեղեկատվությունը որպես առաջնային ներկայացման ձև: Աշխարհագրական սեզմենտները հանդիսանում են երկրորդային ներկայացման ձև:

Թողարկված պարտքային արժեթղթեր

Թողարկված պարտքային արժեթղթերը սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով, որն իրենից ներկայացնում է դրանց դիմաց ստացված փոխհատուցման իրական արժեքը՝ գտված գործարքի հետ կապված ծախսումներով: Հետագայում թողարկված պարտքային արժեթղթերը չափվում են ամորտիզացված արժեքով և ցանկացած տարբերություն, որը առաջանում է ստացված գուտ փոխհատուցման և մարվող գումարների միջև, արտացոլվում է եկամուտների և ծախսերի հաշվետվությունում տվյալ արժեթղթերի շրջանառության ժամանակահատվածում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Համադրելի տեղեկատվություն

Անհրաժեշտության դեպքում համադրելի թվերը ճշգրտվում են՝ ընթացիկ տարվա հետ համադրելիության ապահովման նպատակով:

Հաշվապահական հաշվառման ամսաթվից հետո տեղի ունեցող դեպքեր

Ֆինանսական տարվա վերջին աշխատանքային օրվա վիճակով կազմված հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվից հետո, եթե անհրաժեշտություն է առաջանում կատարելու համապատասխան ճշգրտումներ՝ նախորդ տարվա վերջին օրվա ամսաթվով կազմված հաշվապահական հաշվեկշռի մեջ, կատարվում են հետևյալ դեպքերում՝ Բանկի սեփական ուժերով էական սխալներ հայտնաբերելու դեպքում, էական սխալներ, որոնք հայտաբերվել են աուդիտորական կազմակերպության կողմից և հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվից հետո տեղի ունեցած ճշգրտող դեպքերն արտացոլելու նպատակով:

Բանկի սեփական ուժերով էական սխալներ հայտնաբերելու դեպքում, եթե էական սխալի գումարը կախված է տվյալ գործարքի կամ հողվածի չափից և բնույթից, և հաշվեկշռում արտացոլված ցուցանիշները էական չեն փոփոխվելու, և եթե այդ տեղեկատվության չբացահայտելը չի ազդելու օգտագործողների կողմից ֆինանսական հաշվետվությունների տվյալների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա, ապա նախորդ տարվա վերջին օրվա ամսաթվով կազմված հաշվապահական հաշվեկշռի մեջ փոփոխություններ չեն կատարվում:

Եթե Բանկի տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունները սահմանված կարգով հրապարակելուց հետո առաջանում կամ հայտնաբերվում են էական սխալներ, ապա նման դեպքերում ճշգրտումներ չեն կատարվում և համարվում է, որ նման տեղեկատվության վերաներկայացումն անիրագործելի է:

Միջանկյալ Հաշվետվություն
 Ֆինանսական վիճակի մասին
 30 Սեպտեմբեր 2023թ.
 "ՂԱՅԷԿՈՆՈՍԲԱՆԿ" ԲԲԸ ք.Երևան, Ամիրյան փող. 23 /1

Հազ. դրամ

	Անվանում	Ծանոթություններ	Ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ (չստուգված)	Նախորդող ֆինանսական տարվա վերջի դրությամբ (ստուգված)
1	Ակտիվներ			
1.1	Ղրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	13	67,941,941	69,081,631
1.2	Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ և հուշադրամներ		443	443
1.3	Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	14	7,160,262	11,448,430
1.4	Հակադարձ հետզման պայմանագրեր	14.1	10,925,676	6,381,390
1.5.1	Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	18	5,616,686	925,066
1.6	Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	16	292,180,052	259,413,495
1.7	Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	17	15,171,699	3,200,122
1.7.1	Հետզման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	17.1	32,653,031	43,253,667
1.9	Վաճառքի համար պահվող ոչ ընթացիկ ակտիվներ		2,915,645	1,193,115
1.10	Հիմնական միջոցներ	20	15,506,165	10,574,826
1.10.	Ոչ նյութական ակտիվներ	20	1,057,268	811,161
1.10.	Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	20.1	2,125,878	1,956,188
1.12	Այլ ակտիվներ	21	1,431,671	1,100,184
	ԸՆԴԱՄԵՆՆԵՐ՝ ակտիվներ		454,686,417	409,339,718
2	Պարտավորություններ			
2.1	Պարտավորություն բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	22	70,008,423	59,976,376
2.2	Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկեր և փոխառություններ		52,732,142	59,574,028
2.3	ՀՀ Կենտրոնական Բանկից և ՀՀ կառավորությունից ստացված վարկեր	22.2	36,136,371	27,068,562
2.4	Հետզման պայմանագրեր	22.3	30,678,223	38,713,408
2.5	Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	23	175,920,392	156,197,592
2.6	Ստորադրա փոխառություն	23.1	9,491,817	3,971,329
2.7	Ընթացիկ հարկի գծով պարտավորություն		849,607	806,153
2.8	Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	24	11,169,808	8,517,115
2.9	Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություն	25		1,083
2.10	Վճարվելիք գումարներ	26	600,708	557,794
2.11	Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	11	1,249,125	177,446
2.12	Պահուստներ	30	37,590	103,386
2.13	Վարձակալության գծով պարտավորություններ	40	1,649,816	1,475,813
2.14	Այլ պարտավորություններ	27	3,704,553	3,089,336
	ԸՆԴԱՄԵՆՆԵՐ՝ պարտավորություններ		394,228,575	360,229,421
3	Կապիտալ			
3.1	Կանոնադրական կապիտալ	28	27,186,784	26,652,068
3.2	Էմիսիոն եկամուտ		1,210,529	745,223
3.3	Պահուստներ՝			
3.3.1	Գլխավոր պահուստ		3,952,000	3,663,000
3.3.2	Իրական արժեքի պահուստ		17,993	(1,228,475)
3.3.3	Այլ պահուստներ		6,949,984	3,112,039
3.4	Զբաղիված շահույթ (վնաս)		21,140,552	16,166,442
	ԸՆԴԱՄԵՆՆԵՐ՝ կապիտալ		60,457,842	49,110,297
	ԸՆԴԱՄԵՆՆԵՐ՝ պարտավորություններ և կապիտալ		454,686,417	409,339,718

Վարչության նախագահ (Գործադիր տնօրեն)

Ա. Առաքելյան

Գլխավոր հաշվապահի ժ/պ

Ն.Գալստյան

Միջանկյալ Հաշվետվություն
Ֆինանսական արդյունքների մասին
30 Սեպտեմբեր 2023թ.
"ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ, Բ.Երևան, Ամիրյան 23/1

Հազ.դրամ

Անվանում	Ծանոթագրություն	Ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան (չստուգված)	Հաշվետու ժամանակաշրջան (չստուգված)	Նախորդող ֆինանսական տարվա համադրելի ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան (չստուգված)	Նախորդ ժամանակաշրջան (չստուգված)
Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ	3	10,081,692	28,457,203	8,456,775	23,807,229
Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր	3	(6,083,209)	(17,073,654)	(5,189,177)	(14,507,284)
Չուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտ		3,998,483	11,383,549	3,267,598	9,299,945
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	4	1,585,516	4,326,862	1,321,959	3,184,867
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր	4	(607,609)	(1,530,327)	(398,709)	(1,093,809)
Ստացված զուտ կոմիսիոն և այլ վճարներ		977,907	2,796,535	923,250	2,091,058
Չուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից	5	543,513	1,762,862	1,397,542	3,176,177
Այլ գործառնական եկամուտներ	6	183,671	456,997	119,943	373,883
Գործառնական եկամուտներ		5,703,574	16,399,943	5,708,333	14,941,063
Չուտ մասհանումներ ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստներին	7	(306,254)	1,245,036	(23,360)	184,127
Ընդհանուր վարչական ծախսեր	8	(2,460,807)	(7,165,680)	(2,098,134)	(6,274,036)
Այլ գործառնական ծախսեր	9	(1,029,015)	(2,899,835)	(749,147)	(2,295,890)
Գործառնական շահույթ		1,907,498	7,579,464	2,837,692	6,555,264
Շահույթ/ (վնաս) մինչև հարկումը		1,907,498	7,579,464	2,837,692	6,555,264
Շահութահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)	11	(471,151)	(1,469,402)	(581,341)	(1,441,682)
Ժամանակաշրջանի շահույթ		1,436,347	6,110,062	2,256,350	5,113,582

Վարչության նախագահ (Գործադիր տնօրեն)

Ա. Առաքելյան

Գլխավոր հաշվապահի ժ/պ

Ն.Գալստյան

Միջանկյալ հաշվետվություն
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին
30 Սեպտեմբեր 2023թ.
"ՀԱՅԷԿՈՆՈՍԲԱՆԿ" ԲԲԸ, ք.Երևան, Ամիրյան 23/1

Հազ.դրամ

Անվանում	Ծանոթագրություն	Ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան (չստուգված)	Հաշվետու ժամանակաշրջան (չստուգված)	Նախորդող ֆինանսական տարվա համադրելի ընթացիկ միջանկյալ	Նախորդ ժամանակաշրջան (չստուգված)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք					
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ վերագնահատումներ		569,626	1,623,162	(207,743)	(967,210)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում հարկումից հետո		4,712	(84,524)	41,355	41,260
Ոչ ընթացիկ ակտիվների գծով օգուտներ հարկումից հետո		0	3,958,162		
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ վերագնահատումների գծով շահութահարկ		(102,533)	(292,169)	37,394	174,098
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք հարկումից հետո		471,806	5,204,631	(128,994)	(751,852)
Համապարփակ ֆինանսական արդյունք		1,908,153	11,314,693	2,127,356	4,361,730

Վարչության նախագահ (Գործադիր տնօրեն)

Ա. Առաքելյան

Գլխավոր հաշվապահի ժ/պ

Ն.Գալստյան

Հազ. դրամ

Սեփական կապիտալի տարրերի անվանումը	Հաշվետու ժամանակաշրջան		Էմիսիոն եկամուտ/վնաս	Գլխավոր պահուստ	Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	Ոչ ընթացիկ ակտիվների վերագնահատումներից օգուտներ	Զբաղիված շահույթ/վնաս	Ընդամենը	Ընդամենը կապիտալ
	Կանոնադրական կապիտալ	Զուտ գումարը							
Հոդվածներ	1	3	4	5	7	9	10	12	14
Նախորդ ֆինանսական տարվա համադրելի միջանկյալ ժամանակաշրջան (տարվա սկզբից աճողական) (I աղյուսակ)									
Մնացորդը ֆինանսական տարվա սկզբում առ 01/01/2022 (ստուգված)	26,107,555	26,107,555	289,718	3,481,000	(361,148)	3,214,025	10,513,873	43,245,023	43,245,023
Վերահաշվարկված մնացորդը	26,107,555	26,107,555	289,718	3,481,000	(361,148)	3,214,025	10,513,873	43,245,023	43,245,023
Բաժնետերերի (սեփականատերերի) հետ գործարքներ բաժնետոմսերի (բաժնեմասերի) գծով, այդ թվում՝	544,512	544,512	455,505	-	-	-	-	1,000,017	1,000,017
Ներդրումներ կանոնադրական կապիտալում և կանոնադրական կապիտալի այլ աճ	544,512	544,512	455,505	-	-	-	-	1,000,017	1,000,017
Համապարփակ եկամուտ	-	-	-	-	(751,852)	-	5,113,582	4,361,730	4,361,730
Շահութաբաժիններ	-	-	-	-	-	-	(1,154,485)	(1,154,485)	(1,154,485)
Ներքին շարժեր, այդ թվում՝	-	-	-	182,000	-	(73,103)	(108,897)	-	-
Մասհանումներ գլխավոր պահուստին	-	-	-	182,000	-	-	(182,000)	-	-
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների վերագնահատումից արժեքի աճի նվազում	-	-	-	-	-	(73,103)	73,103	-	-
Մնացորդը միջանկյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 30/09/2022(չստուգված)	26,652,067	26,652,067	745,223	3,663,000	- 1,113,000	3,140,922	14,364,073	47,452,285	47,452,285

Ընթացիկ տարվա միջանկյալ ժամանակաշրջան (տարվա սկզբից աճողական) (II աղյուսակ)									
Մնացորդը ֆինանսական տարվա սկզբում առ 01/01/2023(ստուգված)	26,652,068	26,652,068	745,223	3,663,000	(1,228,475)	3,112,039	16,166,442	49,110,297	49,110,297
Վերահաշվարկված մնացորդը	26,652,068	26,652,068	745,223	3,663,000	(1,228,475)	3,112,039	16,166,442	49,110,297	49,110,297
Բաժնետերերի (սեփականատերերի) հետ գործարքներ բաժնետոմսերի (բաժնեմասերի) գծով, այդ թվում՝	534,716	534,716	465,306	-	-	-	-	1,000,022	1,000,022
Ներդրումներ կանոնադրական կապիտալում և կանոնադրական կապիտալի այլ աճ	534,716	534,716	465,306	-	-	-	-	1,000,022	1,000,022
Համապարփակ եկամուտ	-	-	-	-	1,246,468	3,958,162	6,110,062	11,314,692	11,314,692
Շահութաբաժիններ	-	-	-	-	-	-	(967,169)	(967,169)	(967,169)
Ներքին շարժեր, այդ թվում՝	-	-	-	289,000	-	(120,217)	(168,783)	-	-
Մասհանումներ գլխավոր պահուստին	-	-	-	289,000	-	-	(289,000)	-	-
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների վերագնահատումից արժեքի աճի նվազում	-	-	-	-	-	(120,217)	120,217	-	-
Մնացորդը միջանկյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 30/09/2023(չստուգված)	27,186,784	27,186,784	1,210,529	3,952,000	17,993	6,949,984	21,140,552	60,457,842	60,457,842

Վարչության նախագահ (Գործադիր տնօրեն)

Ա. Առաքելյան

Գլխավոր հաշվապահի ժ/պ

Ն.Գալստյան

Միջանկյալ Հաշվետվություն
 Դրամական միջոցների հոսքերի վերաբերյալ
 30 Սեպտեմբեր 2023թ.
 "ՀԱՅԷԿՈՆՈՍԲԱՆԿ" ԲԲԸ ք.Երևան, Ամիրյան փող. 23 /1

Հազ.դրամ

Անվանում	Մասնաշաղկապում	Հաշվետու ժամանակաշրջան (չստուգված)	Նախորդ ժամանակաշրջան (չստուգված)
Դրամական միջոցների հոսքեր գործառնական գործունեությունից			
Տարվա շահույթ		6,110,062	5,113,582
<i>Ճշգրտումներ՝</i>			
Շահութահարկի գծով ծախս		1,469,402	1,441,682
Տոկոսակիր ակտիվների արժեզրկումից օգուտ/վնաս		(1,245,036)	(184,127)
Մաշվածություն, ամորտիզացիա, արժեզրկում		1,578,043	1,309,975
Հիմնական միջոցների օտարումից օգուտ/վնաս		(48,338)	(34,632)
Արտարժույթի փոխարկումից զուտ օգուտ		45,148	818,080
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ զուտ օգուտ		(20,811)	(316,951)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ զուտ օգուտ		51,417	15,791
Ստացվելիք տոկոսներ		(1,207,660)	(1,009,894)
Վճարվելիք տոկոսներ		1,505,495	1,385,737
Գործառնական գործունեությունից ստացված դրամական ներհոսք՝ նախքան գործառնական ակտիվներում կամ պարտավորություններում փոփոխությունները		8,237,723	8,539,243
Գործառնական ակտիվներում և պարտավորություններում փոփոխություններ			
Գործառնական ակտիվների (աճ/նվազում)			
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպություններից		4,281,936	627,083
Հակադարձ հետցնման պայմանագրեր		(4,534,330)	(1,246,054)
Հաճախորդների տրված վարկեր		(33,877,380)	(47,326,080)
Այլ ակտիվներ		83,408	23,003
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ		9,511,285	4,912,708
Հետցնման պայմանագրեր		(8,046,846)	4,921,142
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ		20,183,591	24,653,995
Այլ պարտավորություններ		(550,977)	750,734
Գործառնական գործունեությունում օգտագործված դրամական միջոցներ՝ նախքան հարկումը		(4,711,590)	(4,144,225)
Վճարված շահութահարկ		(1,511,635)	(859,452)
Գործառնական գործունեությունում օգտագործված զուտ դրամական միջոցներ		(6,223,226)	(5,003,677)
Դրամական միջոցների հոսքեր ներդրումային գործունեությունից			
Ներդրումային արժեթղթերի նվազում/ավելացում		(3,426,521)	(5,345,238)
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվների նվազում (ավելացում)			9,910
Հիմնական միջոցների ձեռքբերում		(892,325)	(451,949)
Հիմնական միջոցների վաճառքից մուտքեր		77,198	36,642
Ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում		(404,853)	(113,206)
Ներդրումային գործունեությունում (օգտագործված) / (գործունեությունից ստացված) զուտ դրամական միջոցներ		(4,646,501)	(5,863,841)
Դրամական միջոցների հոսքեր ֆինանսական գործունեությունից			
ՀՀ Կենտրոնական բանկից և ՀՀ կառավարությունից վարկերի ստացում		8,645,141	6,351,467
Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկերից մուտքեր/մարումներ		(6,783,204)	14,362,142
Ստորադաս փոխառությունից մուտքեր/մարումներ		5,402,602	1,009,236
Բանկի կողմից թողարկված պարտատոմսերի ավելացում/նվազում		2,482,853	342,333
Բաժնետոմսերի թողարկման համար ստացված կանխավճար		1,171,830	(1,000,018)
Բաժնետոմսերի թողարկում		1,000,022	1,000,018
Պարտավորություններ վարձակալության գծով		(737,304)	(610,328)
Վճարված շահաբաժիններ		(923,666)	(1,123,229)
Ֆինանսական գործունեությունից ստացված զուտ դրամական միջոցներ		10,258,274	20,331,621
Արտարժույթի փոխարկման ազդեցությունը արտարժույթով աչափող դրամական միջոցների մնացորդների վրա		(528,237)	(6,961,372)
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ աճ		(1,139,690)	2,502,732
Դրամական միջոցներ և համարժեքներ՝ տարեսկզբի դրությամբ	13_2	69,081,631	63,399,890
Դրամական միջոցներ և համարժեքներ՝ տարեվերջի դրությամբ	13_2	67,941,941	65,902,622

Վարչության նախագահ (Գործադիր տնօրեն)

Ա. Առաքելյան

Գլխավոր հաշվապահի ժ/պ

Ն. Գալստյան

Ճանրագրություն 3. "Չուտ տոկոսային և նմանապիվ եկամուտներ"

Տնօրսային և նմանապիվ եկամուտներ	01/07/2023-30/09/2023	01/01/2023-30/09/2023	01/07/2022-30/09/2022	01/01/2022-30/09/2022
Տնօրսային եկամուտներ բանկի ընթացիկ հաշիվներից, բանկերում և այլ ֆինանսական կազմակերպություններում տեղաբաշխված պահումներից և վարկերից	222,802	541,478	149,503	484,245
Տնօրսային եկամուտ համախորրդների սրված վարկերից և փոխառություններից	8,490,365	24,088,691	7,073,393	19,931,177
Տնօրսային եկամուտ ապարտային արժեթղթերից	1,098,844	3,162,763	977,981	2,734,700
Տնօրսային եկամուտ "Ռեզու" պատմաստներից	250,290	605,863	235,391	594,781
Այլ տնօրսային եկամուտ	19,391	58,408	20,507	62,326
Ընդամենը	10,081,692	28,467,203	8,468,775	23,807,229
Տնօրսային և նմանապիվ ծախսեր				
Տնօրսային ծախսեր բանկի ընթացիկ հաշիվների, բանկերից և այլ ֆինանսական կազմակերպություններից կերպարված ավանդների և վարկերի ռիսկո	3,009,521	8,424,019	2,647,079	7,717,968
Տնօրսային ծախսեր համախորրդների ժամկետային ավանդների և ռիսկոյի հաշիվների ռիսկո	2,052,954	5,271,557	1,493,207	4,373,962
Տնօրսային ծախսեր "Ռեզու" պատմաստների ռիսկո	571,104	2,314,354	800,182	1,743,316
Տնօրսային ծախսեր ստորադաս փոխառությունների ռիսկո	198,255	402,329	94,550	256,964
Տնօրսային ծախսեր կազմակերպության կողմից թողարկված տոկոսային արժեթղթերի ռիսկո	208,656	542,233	112,454	288,585
Տնօրսային ծախսեր վարձատրության պատմաստների ռիսկո	42,699	118,999	41,555	112,332
Տնօրսային ծախսեր ածանցյալ գործիքներից եզրինքո բանկերի գծով	-	-	-	13,596
Այլ տնօրսային ծախսեր	20	163	150	561
Ընդամենը	6,083,209	17,073,854	5,189,177	14,507,284
Չուտ տոկոսային և նմանապիվ եկամուտ	3,998,483	11,393,349	3,287,598	9,299,945

Ճանրագրություն 4. "Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ և ծախսեր"

Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	01/07/2023-30/09/2023	01/01/2023-30/09/2023	01/07/2022-30/09/2022	01/01/2022-30/09/2022
Ղապառուղային գործառնություններից	78,382	239,021	154,567	394,885
Չարձանուսային ծախսություններից	1,231,307	3,239,035	1,004,413	2,377,952
Երաշխիքներից, հոմարագրերով, ակրեդիտիվներով գործառնություններից, հավաքարձագրային կտապարման գործառնություններից	85,439	209,388	41,510	117,199
Արտադրություն և արժեթղթերով գործառնություններից	879	4,500	924	6,025
Վճարային քարտերի սպասարտումից	53,487	142,049	47,791	128,390
Այլ կոմիսիոն վճարներ	136,022	495,869	72,754	160,416
Ընդամենը	1,586,516	4,328,862	1,321,959	3,184,867
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր				
Թռուսապահի և ալ հաշիվների ռիսկո կոմիսիոն վճարներ	657	6,378	2,923	12,904
Վճարային քարտերով գործառնությունների գծով վճարներ	512,854	1,206,988	252,636	678,389
Երաշխիքների, հոմարագրերով, ակրեդիտիվներով գործառնությունների, հավաքարձագրային կտապարման գործառնությունների գծով վճարներ	7,223	16,982	7,070	33,012
Արտադրություն և արժեթղթերով գործառնություններից	15,767	81,394	42,233	156,217
Այլ կոմիսիոն վճարներ	71,108	218,605	93,847	213,287
Ընդամենը	807,609	1,630,327	388,709	1,089,809
Առավելած զուտ կոմիսիոն և այլ վճարներ	777,907	2,798,535	933,250	2,095,058

Ծանոթագրություն 5. *Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ*				
	01/07/2023-30/09/2023	01/01/2023-30/09/2023	01/07/2022-30/09/2022	01/01/2022-30/09/2022
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ				
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների առջ ու վաճառքից զուտ եկամուտ, այն զմուտ՝	122	22,985	7,497	56,734
բաժնետոմսերից				
ապտորաին սովորաբանից				
-աննպաստներից	122	22,985	7,497	56,734
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի փոփոխությունից զուտ եկամուտ			(12,893)	316,951
Ընդամենը	122	22,985	(5,396)	373,685
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումներից				
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումների առջ ու վաճառքից զուտ եկամուտ, այդ թվում՝	25,548	55,023	6,142	74,788
վաճառքային սովորաբանից	25,548	55,023	6,142	74,788
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումների իրական արժեքի փոփոխությունից զուտ եկամուտ	(42,840)	(83,299)	(3,694)	(51,279)
Ընդամենը	(17,292)	(28,276)	2,448	23,509
Արտարժույթային գործառնություններից				
Արտարժույթի առջ ու վաճառքից ստացված զուտ եկամուտ	595,569	1,813,305	1,441,665	3,597,063
Արտարժույթի մեղազանախառնակից ստացված զուտ եկամուտ	(34,886)	(45,148)	(41,175)	(818,080)
Ընդամենը	560,683	1,768,157	1,400,490	2,778,983
Զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից	543,513	1,762,886	1,397,542	3,176,177

Ծանոթագրություն 6. *Այլ գործառնական եկամուտ*

	01/07/2023-30/09/2023	01/01/2023-30/09/2023	01/07/2022-30/09/2022	01/01/2022-30/09/2022
Այլ գործառնական եկամուտ				
Եկամուտներ ստացված սուբսիդիա և տուգանքներից	86,708	273,967	101,595	239,950
Իրականացված միջոցների և ոչ կուրսային ակտիվների ծախսումից	36,036	48,337	-	34,633
Այլ եկամուտներ*	60,927	134,693	18,348	99,300
Ընդամենը	183,671	456,997	119,943	373,883

Այլ եկամուտներ* տրոհված արտադրված են բաղկանքների, չեկային և ավանդային զեղովների, տեղեկանքների տրամադրումից և այնպիսի տարաբնույթ ծառայություններից զանվող գումարները, որոնց համար հասույթ եկամտային հաշիվներ նախատեսված չեն:

Շանթազրույթուն 7. Ալտիվների հնարավոր կորուստների պահուստին կատարված գուտ մասնաձևմներ

	01/07/2023-30/09/2023	01/01/2023-30/09/2023	01/07/2022-30/09/2022	01/01/2022-30/09/2022
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ (Շանթազրույթուն 13)				
Ալտիվների մնացորդ	31,050	51,255	36,200	32,803
Պահուստին կատարված գուտ մասնաձևմներ	(201)	(20,406)	17,178	20,575
Հանվելու/հետհաշվեցրի ռուս գրված գումարների վերադարձ				
Պահուստի զտագրում				
Վերջնական մնացորդ	30,849	30,849	53,378	63,378
Բանկերի և ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների գծով (Շանթազրույթուն 14)				
Ալտիվների մնացորդ	187,829	161,330	170,591	166,064
Պահուստին կատարված գուտ մասնաձևմներ	(9,759)	16,740	12,254	16,281
Հանվելու/հետհաշվեցրի ռուս գրված գումարների վերադարձ				
Պահուստի զտագրում				
Վերջնական մնացորդ	178,070	178,070	182,845	182,845
Հաճախորդներին տրված վարկերի, փոխառությունների գծով (Շանթազրույթուն 16)				
Ալտիվների մնացորդ	2,327,570	3,558,820	3,701,612	3,375,551
Պահուստին կատարված գուտ մասնաձևմներ	276,707	(1,031,812)	27,932	(147,679)
Հանվելու/հետհաշվեցրի ռուս գրված գումարների վերադարձ	283,857	773,057	129,270	900,511
Պահուստի զտագրում	(352,808)	(764,739)	(172,622)	(442,191)
Վերջնական մնացորդ	2,535,326	2,535,326	3,686,192	3,686,192
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ				
Ալտիվների մնացորդ	167,730	276,555	228,293	228,409
Պահուստին կատարված գուտ մասնաձևմներ	5,747	(103,078)	(60,201)	(60,317)
Հանվելու/հետհաշվեցրի ռուս գրված գումարների վերադարձ				
Պահուստի զտագրում				
Վերջնական մնացորդ	173,477	173,477	178,092	178,092
Այլ ակտիվների գծով (Շանթազրույթուն 21)				
Ալտիվների մնացորդ	12,053	7,822	10,038	8,648
Պահուստին կատարված գուտ մասնաձևմներ	(762)	3,318	(2,201)	(32,718)
Հանվելու/հետհաշվեցրի ռուս գրված գումարների վերադարձ	52	256	9	31,931
Պահուստի զտագրում	(62)	(115)	(20)	(35)
Վերջնական մնացորդ	11,281	11,281	7,826	7,828
Ամրոտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվների գծով				
Ալտիվների մնացորդ	191,188	270,041	263,453	278,316
Պահուստին կատարված գուտ մասնաձևմներ	34,851	(44,002)	(4,915)	(19,776)
Հանվելու/հետհաշվեցրի ռուս գրված գումարների վերադարձ				
Պահուստի զտագրում				
Վերջնական մնացորդ	226,039	226,039	258,538	258,538
Վարչային զիսկ պարունակող հետհաշվեցրային հոդվածների գծով (Շանթազրույթուն 30)				
Ալտիվների մնացորդ	37,919	103,386	83,517	77,321
Պահուստին կատարված գուտ մասնաձևմներ	(329)	(65,796)	23,313	29,509
Պահուստի զտագրում				
Վերջնական մնացորդ	37,590	37,590	106,830	106,830
Ընդամենը գուտ մասնաձևմներ պահուստներին	308,264	(1,245,036)	23,980	(184,127)

Մանրագրություն 8. "Ընդհանուր վարչական ծախսեր"

Ընդհանուր վարչական ծախսեր	01/07/2023-30/09/2023	01/01/2023-30/09/2023	01/07/2022-30/09/2022	01/01/2022-30/09/2022
Ցախսեր հաշվարկված աշխատակարծի և որսն հավասարեցված այլ կճարումների գծով	1,716,113	5,046,177	1,472,224	4,250,912
Վերապատրաստման և ուսուցման գծով ծախսեր	1,580	4,432	625	1,159
Գործուղման ծախսեր	8,267	29,888	8,277	25,326
Այլաբնույթի սպաս ծախսեր	46,865	132,656	39,815	113,109
Բանկի սարքավորումների սպասարկման և պահպանման գծով ծախսեր	86,265	259,011	115,873	411,278
Բանկի շենքերի տնտեսական պահպանության և անվտանգության գծով ծախսեր	220,407	631,189	177,283	533,208
Աուդիտային և խորհրդատվական ծառայությունների գծով ծախսեր	5,798	15,036	11,116	17,274
Կապի և հաճողակցման միջոցների գծով ծախսեր	29,309	94,781	30,380	90,843
Տրանսպորտային ծախսեր	53,279	132,585	44,800	139,491
Ցախսեր հարկերի (բացառությամբ՝ շահութահարկի), տուրքերի և այլ պարտավորումների գծով	90,364	300,110	89,364	280,692
Գրասենյակային և կազմակերպչական ծախսեր	41,504	210,061	32,232	221,507
Այլ վարչական ծախսեր	161,056	309,754	77,145	189,237
Ընդամենը	2,460,807	7,165,680	2,098,134	6,274,036

Բանկի աշխատակիցների միջին թվաքանակ և մեկ աշխատողին բաժին ընկնող միջին ամսական աշխատավարձի չափ

	01/07/2023-30/09/2023	01/01/2023-30/09/2023	01/07/2022-30/09/2022	01/01/2022-30/09/2022
Բանկի աշխատակիցների միջին թվաքանակ	863	849	826	826
Մեկ աշխատողին բաժին ընկնող միջին ամսական աշխատավարձի	591	599	529	506

Մանրագրություն 9. "Այլ գործառնական ծախսեր"

Այլ գործառնական ծախսեր	01/07/2023-30/09/2023	01/01/2023-30/09/2023	01/07/2022-30/09/2022	01/01/2022-30/09/2022
Վճարված տուգանքներ և տույժեր	208	4,603	996	996
Ինվաստիցիան համար կատարված մճարումներ	86,848	260,845	87,030	259,530
Գովազդային և ներկայացուցչական ծախսեր	125,083	350,529	62,968	188,860
Դիմացված միջոցների և ոչ կրթական ակտիվների անդրդիզացիոն ծախսեր	581,815	1,578,042	419,174	1,280,439
Անասունների եռաշխատույան հիմնարկաման հատկացումներ	57,121	187,868	55,656	170,118
Այլ ծախսեր	177,940	517,948	123,325	395,947
Ընդամենը	1,029,015	2,896,835	748,147	2,286,860

Այլ գործառնական ծախսեր ծանոթագրության այլ ծախսեր տողում դիմացվում արտացոլված են VISA վճարահաշվարկային համակարգին անդամագրվելու համար սահմանված եռամսկային կճարները, ինչպես նաև վճարային պատիկ քարտերի ձեռքբերման

Մանրագրություն 10. "Վերահսկվող միավորներում ներդրումներից զուտ շահույթ/վնաս"

Հաշվետու և ևսխորդ ժամանակաշրջանում այս ծանոթագրության համար ներկայացվելից տվյալներ առկա չեն:

Շանտազորություն 11. "Շահութահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)"

Հազ. դրամ

Ծախսատարի գծով ծախս	01/07/2023-30/09/2023	01/01/2023-30/09/2023	01/07/2022-30/09/2022	01/01/2022-30/09/2022
Ընդամենը հարկի գծով ծախս	551,278	1,300,312	565,900	1,256,546
Հետաձգված հարկի գծով ծախս	(80,127)	169,090	15,441	185,136
Ընդամենը	471,151	1,469,402	581,341	1,441,682

	01/07/2023-30/09/2023	Արդյունավետ դրույքաչափ (%)	01/01/2023-30/09/2023	Արդյունավետ դրույքաչափ (%)	01/07/2022-30/09/2022	Արդյունավետ դրույքաչափ (%)	01/01/2022-30/09/2022	Արդյունավետ դրույքաչափ (%)
Ծախս յուր մինչև հարկումը	1,907,498		7,579,464		2,837,692		6,555,264	
Ծախսատարի դրույքաչափով	343,350	18%	1,364,304	18%	510,785	18%	1,179,948	18%
Չհարկվող եկամուտ այլ համապատասխան եկամտի միջոցով իրականացված առևտրով չափվող ֆինանսական ակտիվներից	27	(0.00)	(3,746)	(0.00)	2,321	(0.03)	(57,051)	(0.02)
Այլ արտոնություններ	(2,305.00)	(0.00)	(7,021)	(0.00)	(1,834.00)	(0.00)	(5,329)	(0.00)
Զնվազեցվող ծախսեր	123,792	(0.00)	107,738	(0.00)	62,658	(0.00)	176,860	0.03
Բացասական (դրական) փոխարժեքային տարբերություն	6,287	0.00	8,127	0.00	7,411	0.00	147,254	0.02
Ծախսատարի գծով ծախս	471,151	0.25	1,469,402	0.19	581,341	0.20	1,441,682	0.22

ժամանակավոր տարբերությունների գծով հետաձգված հարկի հաշվարկը

Հազ. դրամ

	Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի դրությամբ	Ֆինանսական արդյունքներով ճանաչված	Սեփական կապիտալով ճանաչված	Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի դրությամբ
Հետաձգված հարկային ակտիվներ, այդ թվում՝	702,453	114,651	(292,169)	524,935
Հաշվեդրված ծախսեր և այլ պարտավորություններ	247,035	85,215		332,250
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	73,867	27,132		100,999
Լեզրորոնային արժեթղթեր	366,281	(6,148)	(292,169)	67,964
Պահանջներ բանկերի և ֆինանսական կազմակերպությունների վրա	9,202	11,760		20,962
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	6,068	(3,308)		2,760
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ, այդ թվում՝	(879,899)	(25,298)	(868,865)	(1,774,060)
Հիմնական միջոցներ	(670,635)	27,658	(868,865)	(1,511,842)
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների գծով	(198,951)	(33,706)		(232,657)
Պայմանական պարտավորություններ	(10,313)	(19,248)		(29,561)
Չուտ հետաձգված հարկային ակտիվ/պարտավորություն	(177,446)	89,355	(1,161,034)	(1,249,125)

Շանտազորություն 12. "Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ"

Հազ. դրամ

Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ	01/07/2023-30/09/2023	01/01/2023-30/09/2023	01/07/2022-30/09/2022	01/01/2022-30/09/2022
Հաշվետու ժամանակաշրջանի զուտ շահույթ հարկումից հետո	1,436,347	6,110,062	2,256,350	5,113,582
Տվյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի համար հաշվարկված շահաբաժիններ արտոնյալ բաժնետոմսերի գծով	224,747	666,913	224,747	666,913
Մուկրական բաժնետոմսերի սեփականատերերին վերագրվող տվյալ ժամանակաշրջանի զուտ շահույթ (մնաս)	1,211,600	5,443,149	2,031,603	4,446,669
Տվյալ ժամանակաշրջանի ընթացքում շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի կշռված միջին թիվը	10,008,550	10,008,550	1,950,295	1,932,843
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ	0.12	0.54	1.04	2.30

* Բաժնետոմսերի բանալի ավելացումը պայմանավորված է բաժնետոմսերի բաժանման գրանցմամբ: 1 բաժնետոմսը 5 բաժնետոմսի համանունությամբ:

Ծանոթագրություն 13 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

	30/09/2023	31/12/2022
Կանխիկ դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ		
Կանխիկ դրամական միջոցներ և կանխիկին հավասարեցված վճարային փաստաթղթեր	16,802,258	15,308,984
Թղթակցային հաշիվներ 33 ԿԲ-ում	49,619,113	52,069,393
Թղթակցային հաշիվներ ռեզիդենտ բանկերում	23,919	17,943
Թղթակցային հաշիվներ ոչ ռեզիդենտ բանկերում	1,527,500	1,736,566
Պահուստներ/IFRS/	(30,849)	(51,255)
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ 33 ԿԲ-ում	67,941,941	69,081,631

* Թղթակցային հաշիվներ 33 ԿԲ-ում տողում արտացոլված են 33 բանկային օրենսդրության համաձայն բանկի ներգրավված միջոցների դիմաց հաշվարկված պարտադիր պահուստավորման միջոցները:

Ծանոթագրություն 14. "Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ"

	30/09/2023	31/12/2022
Ընթացիկ հաշիվներ		
Դեպոնացված միջոցներ 33 ԿԲ-ում	1,170,000	1,115,000
Պահուստներ/IFRS/	(8,705)	(14,661)
Ընդամենը	1,161,295	1,100,339
33 բանկերում՝		
Վարկեր և ավանդներ	282,499	757,368
Այլ	245,999	174
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկերում		
Այլ	595	
Վարկեր և ավանդներ		
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկերում		
Վարկեր և ավանդներ		3,935,697
Այլ	151	16,152
Հաշվեցրված տոկոսներ	1,548	7,033
Ընդամենը	530,792	4,716,424
Բանկերի նկատմամբ պահանջների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(4,551)	(26,568)
Չուտ պահանջներ բանկերի նկատմամբ	526,241	4,689,856
Ֆինանսական կազմակերպություններում վարկեր և ավանդներ, այլ պահանջներ	30/09/2023	31/12/2022
33 ֆինանսական կազմակերպություններում՝		
Վարկեր և ավանդներ	3,541,090	3,518,711
Այլ	1,196,756	1,608,613
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող ֆինանսական կազմակերպություններում՝		
Այլ		
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող ֆինանսական կազմակերպություններում		
Այլ	805,952	552,933
Հաշվեցրված տոկոսներ	11,846	13,052
Ընդամենը	5,555,644	5,693,309
Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(82,918)	(35,074)
Չուտ պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	5,472,726	5,658,235
Չուտ պահանջներ բանկերի և ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	7,160,262	11,448,430

**31.12.2022թ. և 30.09.2023թ. ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ այլ պահանջների տողում ներառված են "Արմենիան Զարդ" ՓԲԸ-ում 31.12.2022թ ներդրված 165,862 ԱՄՆ դոլար, 30.09.2023թ 198,962.22 (համապատասխանաբար 65.278 և 78.272 հազ.դրամ) գումարով ապահովագրական դեպոզիտը և Էքսանթե ՍՊԸ՝ 30.09.2023թ. 250.000Եվրո(համապատասխանաբար 104.350 հազ.դրամ) :

** Դեպոնացված միջոցներ 33 ԿԲ-ում տողում արտացոլված են Արմենիան Զարդ վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների համար դեպոնացված միջոցները:

Ծանոթագրություն 14.1 Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր

	30/09/2023	31/12/2022
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր		
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր ֆինանսական կազմակերպությունների հետ	11,007,572	6,466,417
Պահուստներ	(81,896)	(85,027)
Ընդամենը	10,925,676	6,381,390

Ծանոթագրություն 15. "Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ"

	Հազ. դրամ	
	30/09/2023	31/12/2022
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվողայլ ֆինանսական ակտիվներ		
Ածանցյալ գործիքներ		
Սվոպ		
Ընդամենը		

Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվողայլ ֆինանսական ակտիվների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)

Ծանոթագրություն 16. "Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ"

Հազ. դրամ

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող տրված վարկեր և փոխառություններ	30/09/2023	31/12/2022
Վարկեր, այդ թվում՝	274,271,512	240,719,390
Հիփոթեքային	42,288,810	38,008,233
Վարկային թաղտեղ	18,932,221	20,876,715
Նշված հոդվածների գծով հաշվեցրված տոկոսներ	1,511,645	1,376,210
Ընդամենը վարկեր	294,715,378	262,972,315
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(2,535,326)	(3,558,820)
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	292,180,052	259,413,495

Հազ. դրամ

Տրամադրված վարկերի և փոխառությունների վերլուծությունն ըստ հաճախորդների	30/09/2023	31/12/2022
Պետական ձեռնարկություններ	177,561	137,561
Մասնավոր ձեռնարկություններ, այդ թվում՝	150,532,972	130,528,945
խոշոր ձեռնարկություններ	74,420,736	66,004,156
փոքր և միջին ձեռնարկություններ	74,841,380	64,524,789
այդ թվում ռիզիսե թաղտեղ	56,852	74,882
Ֆինանսական անձինք, այդ թվում՝	117,469,118	107,319,137
սպառողական վարկեր	43,320,098	36,574,659
հիփոթեքային վարկեր	42,288,810	38,008,233
վարկային թաղտեղ	18,875,240	20,801,367
Անհատ ձեռնարկատերեր	25,024,082	23,610,462
Հաշվեցրված տոկոսներ	1,511,645	1,376,210
Ընդամենը վարկեր	294,715,378	262,972,315
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկերի և փոխառությունների պահուստ/ծանոթագրություն 7/	(2,535,326)	(3,558,820)
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	292,180,052	259,413,495

Հազ դրամ

Հաճախորդների տրամադրված վարկերի և փոխառությունների վերլուծությունն ըստ տնտեսվարողների խմբերի (սեգմենտների)	30/09/2023	31/12/2022
Պետական և խոշոր ձեռնարկություններ	74,598,297	66,141,717
ՓՍՁ ուժոտ*, անթվուս*	90,864,841	79,629,435
գյուղատնտեսական ոլորտ	26,203,795	24,556,070
տնային տնտեսություններ	127,740,595	115,824,953
Հաշվեցրված տոկոսներ	1,511,645	1,376,210
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	294,715,378	262,972,315
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկերի և փոխառությունների պահուստ/ծանոթագրություն 7/	(2,535,326)	(3,558,820)
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	292,180,052	259,413,495

*ՓՍՁ ոլորտը ներառում է փոքր և միջին ձեռնարկություններին, անհատ ձեռնարկատերերին, ֆիզիկական անձանց, ինչպես նաև գյուղատնտեսական ոլորտին տրամադրված ներդրումային վարկեր:

Հազ դրամ

Վարկային պարտավորություններ 20 խոշոր վարկառուների և նրանց հետ փոխկապակցված անձաց զծով /առանց հաշվի առնելու պահուստը/	30/09/2023	31/12/2022
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	91,673,022	81,539,804
Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ	8,274,640	6,080,972
Ընդամենը	99,947,662	87,620,776
Վառկահին ներդրումներ	294,715,378	262,972,315
Տեսակապար կշիռ վառկային պորտֆելում	33.91%	33.32%
Ընդհանուր նորմատիվային կապիտալ	60,355,619	50,958,402
Տնտեսական հարաբեռնակցություն կապիտալի նկատմամբ	165.60%	171.95%
Ընդամենը	99,947,662	87,620,776

Ծանոթագրություն 16. "Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ"

Միջազգային ծրագրերով վարկային ներդրումներ	30/09/2023	քանակ
ADB/MSME	5,381,889	80
ADB/TFP/IBA	71,659	2
ADB/WESSD	4,311,240	211
BS/SME3	1,999,455	67
COVID-14	59	1
COVID-19/1/3	150,507	1
COVID-19/2/1	6,477	1
COVID-19/2/2	3,039,690	51
DEG/SME	451,433	20
EBRD/SMEC/Green	485,517	10
EBRD/WIB	621,079	70
EIB/APEX	8,035,819	157
FINSCA/MSE	15,190	2
FMO/MSME/Green	843,045	23
FMO/MSME/Retail	1,169,253	51
GAF/ KfW /SME	21,326,866	1,736
GAF/ KfW /ENERGY	778,574	204
GAF/ KfW /SME/ENERGY	1,680,569	44
GAF/ KfW /AGRO	1,249,956	101
GAF/KfW/CONSUMER ENERGY	1,574,080	2,294
INCOFINCVBA/MSE	1,434,506	74
Proparco/SME/Green	8,481,117	402
PRM/SCTTF	4,301	2
Ընդամենը	63,112,281	5,604

Քաղ դրամ

Միջազգային ծրագրերով վարկային ներդրումներ	31/12/2022	քանակ
ADB/MSME	6,365,665	116
ADB/TFP/IBA	2,122	3
ADB/TFP/RCA	16,219	1
ADB/WESSD	4,608,736	205
BS/SME3	2,777,628	87
COVID-14	79	1
COVID-19/1/3	269,708	13
COVID-19/2/1	13,211	18
COVID-19/2/2	3,328,490	54
COVID-19/3	27,764	12
DEG/SME	645,623	38
EBRD/SMEC/Green	276,898	7
EBRD/WIB	971,058	102
FINSCA/MSE	17,816	2
FMO/MSME/Retail	1,625,330	70
GAF/ K/W /ENERGY	907,090	223
GAF/ K/W/ AGRO	1,105,613	92
GAF/KW/SME	19,923,329	1,514
GAF/KW/SME/ENERGY	1,217,370	34
GAF/KW/GONSUMER/ENERGY	1,844,598	2,427
GLI/ME	10,686	1
INCOFINCVBA/MSE	1,930,369	82
Proparco/SME/Green	4,230,126	179
SICAV-SIF/ME1	359	1
Ընդամենը	57,776,908	5,416

Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկերի և փոխառությունների բացվածք ըստ վարկավորման ոլորտների(առանց հաշվի առնելու վարկերի հնարավոր կորսուտների գծով պահուստները)	30/09/2023	Տոկոսային հարաբերությունը	31/12/2022	Տոկոսային հարաբերությունը
Առումնաբեռություն	20,029,683	14.78	21,106,105	14.78
Գյուղատնտեսություն	30,632,527	6.07	28,924,932	6.07
Շինարարություն	35,552,682	7.06	23,389,820	7.06
Տրանսպորտ և կապ	5,979,861	0.31	3,146,167	0.31
Առևտուր	49,202,567	17.05	47,793,219	17.05
Սպառողական	62,980,999	30.81	58,142,406	30.81
Հիփոթեքային վարկեր	42,464,379	10.18	38,159,725	10.18
Սպասարկման ոլորտ	16,436,844	5.35	11,710,787	5.35
Այլ	31,435,836	8.41	30,599,154	8.41
Ընդամենը	294,715,378	100	262,972,315	100

Հաճախորդների ռեզիդենտության առումով վարկային պորտֆելի վեռուծությունը	30/09/2023	Տոկոսային հարաբերությունը	31/12/2022	Տոկոսային հարաբերությունը
ՀՀ ռեզիդենտներ	290,608,160	99.46	258,037,285	99.47
Բաա3/ և բառնո վարկանիշ ունեցող երկրների ռեզիդենտներ	22,729	0.01	-	-
Ֆրանսիա	22,729	-	-	-
ԲԲԲ-Բաա3/-իզ գաճր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող երկրների	37,518	0.01	-	-
Ուրաաստան	37,518	-	-	-
Հաշվեցրված տոկոսներ	1,511,645	0.52	1,376,210	0.53
Ընդամենը	292,180,052	100	259,413,495	100

Ճանդագրություն 16. "Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ և փոխառություններ"

30/09/2023

Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկերի և փոխառությունների կառուցվածքը ըստ ռասակառուցման մուլտի /FRS 9/	Փուլ 1 /Չարժեքիված և մինչև 30օր ժամկետանց/		Փուլ 2 /31-90օր ժամկետանց/		Փուլ 3 /90 օրից ավել ժամկետանց/	
	Համախառն վարկեր	Արժեքը կանխապես	Համախառն վարկեր	Արժեքը կանխապես	Համախառն վարկեր	Արժեքը կանխապես
Կորպորատիվ վարկեր	151,203,365	608,600	153,007	46,636	36,761	11,836
Ֆիզիկական անձանց և անհատ ձեռներեցների տրված վարկեր	140,381,098	827,857	2,275,792	569,717	665,355	470,680
Ընդամենը	291,584,463	1,436,457	2,428,799	616,353	702,116	482,516

31/12/2022

Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկերի, փոխառությունների և արժեքիման պահուստների բացվածքը ըստ ռեզերտի մոդելի նյութերի	Փուլ 1 /Չարժեքիված և մինչև 30օր ժամկետանց/		Փուլ 2 /31-90օր ժամկետանց/		Փուլ 3 /90 օրից ավել ժամկետանց/	
	Համախառն վարկեր	Արժեքը կանխապես	Համախառն վարկեր	Արժեքը կանխապես	Համախառն վարկեր	Արժեքը կանխապես
Կորպորատիվ վարկեր	131,051,287	961,258	12,231	5,497	244,623	109,718
Ֆիզիկական անձանց և անհատ ձեռներեցների տրված վարկեր	126,592,516	879,107	2,495,456	560,076	2,576,202	1,043,164
Ընդամենը	257,643,803	1,840,365	2,507,687	565,573	2,820,825	1,152,882

Շանտաճարտություն 16. "Հաճախորդների տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ"

30/09/2023

	Համախառն վարկեր	Արժեզրկման գնով պահուստ	Չուտ վարկեր	Համախառն վարկերի արժեզրկման պահուստ
Սպառողական				
Ոչ ժամկետային	62,280,192	1,001,944	61,278,248	1.61%
ժամկետային				
- 1-իս 30 օր	216,734	31,766	184,968	14.66%
- 31-իս 60 օր	100,740	33,293	67,447	33.05%
- 61-իս 90 օր	30,128	13,538	16,590	44.93%
- 91-իս 180 օր	304,790	219,652	85,138	71.74%
- 180 օրից ավել	48414	34,806	13,608	71.89%
Ընդամենը	62,980,998	1,333,999	61,646,999	2.12%
Սևևտոր				
Ոչ ժամկետային	49,092,731	246,662	48,846,069	0.50%
ժամկետային				
- 1-իս 30 օր	2,160	345	1,815	
- 31-իս 60 օր	99,564	46,308	53,256	46.51%
- 61-իս 90 օր	8,112	6,889	1,223	
- 91-իս 180 օր			0	#DIV/0!
- 180 օրից ավել			0	#DIV/0!
Ընդամենը	49,202,567	300,204	48,902,363	0.61%
Առևտրային				
Ոչ ժամկետային	19,998,278	3,564	19,994,714	0.02%
ժամկետային				
- 1-իս 30 օր	1,191		1,191	
- 31-իս 60 օր			0	
- 61-իս 90 օր	5,013	31	4,982	
- 91-իս 180 օր			0	
- 180 օրից ավել	25,196	5,305	19,891	
Ընդամենը	20,029,678	8,900	20,020,778	0.04%
Ընկառնություն				
Ոչ ժամկետային	35,552,682	56,303	35,496,379	0.16%
ժամկետային				
- 1-իս 30 օր				
- 31-իս 60 օր				
- 61-իս 90 օր				
- 91-իս 180 օր				
- 180 օրից ավել	35,552,682	56,303	35,496,379	0.16%
Ընդամենը	35,552,682	56,303	35,496,379	0.16%
Գնիմանքային				
Ոչ ժամկետային	42,424,734	237,403	42,187,331	0.56%
ժամկետային				
- 1-իս 30 օր	38,296	160	38,136	0.42%
- 31-իս 60 օր	1,348	185	1,163	
- 61-իս 90 օր				
- 91-իս 180 օր				
- 180 օրից ավել				
Ընդամենը	42,464,378	237,748	42,226,630	0.56%
Գույքատնտեսում				
Ոչ ժամկետային	30,518,865	399,126	30,119,739	1.31%
ժամկետային				
- 1-իս 30 օր	4,005	3,790	360	9.46%
- 31-իս 60 օր	21,082	5,075	16,007	24.07%
- 61-իս 90 օր	6,085	1,589	4,496	26.11%
- 91-իս 180 օր	45,292	25,580	19,712	56.48%
- 180 օրից ավել	1,153	651	502	56.46%
Ընդամենը	30,632,527	435,811	30,196,716	1.42%
Այլ ուղղուներ				
Ոչ ժամկետային	53,850,401	162,348	53,688,053	0.30%
ժամկետային				
- 1-իս 30 օր			0	#DIV/0!
- 31-իս 60 օր				
- 61-իս 90 օր	2,147	13	2,134	
- 91-իս 180 օր				
- 180 օրից ավել				
Ընդամենը	53,852,548	162,361	53,690,187	0.30%
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	294,715,378	2,535,326	292,180,052	0.86%

31/12/2022

	Համախառն վարկեր	Արժեզրկման գնով պահուստ	Չուտ վարկեր	Համախառն վարկերի արժեզրկման պահուստ
Սպառողական				
Ոչ ժամկետային	57,749,934	1,834,935	55,914,999	3.18%
ժամկետային				
- 1-իս 30 օր	78,453	13,934	64,519	17.76%
- 31-իս 60 օր	107,685	17,105	90,580	15.88%
- 61-իս 90 օր	36,320	12,861	23,459	35.41%
- 91-իս 180 օր	114,212	41,316	72,896	36.17%
- 180 օրից ավել	28,039	13,122	14,917	46.80%
Ընդամենը	58,114,643	1,933,273	56,181,370	3.33%
Սևևտոր				
Ոչ ժամկետային	47,714,005	189,347	47,524,658	0.40%
ժամկետային				
- 1-իս 30 օր	5,051	19	5,032	0.38%
- 31-իս 60 օր	62,388	156,53	46,735	
- 61-իս 90 օր			0	
- 91-իս 180 օր	1,089	467	622	42.88%
- 180 օրից ավել	10,686	4,581	6,105	42.87%
Ընդամենը	47,793,219	210,067	47,583,152	0.44%
Առևտրային				
Ոչ ժամկետային	21,106,105	146,794	20,959,311	0.70%
ժամկետային				
- 1-իս 30 օր			0	
- 31-իս 60 օր				
- 61-իս 90 օր				
- 91-իս 180 օր				
- 180 օրից ավել	21,106,105	146,794	20,959,311	0.70%
Ընդամենը	21,106,105	146,794	20,959,311	0.70%
Ընկառնություն				
Ոչ ժամկետային	23,389,819	163,527	23,226,292	0.70%
ժամկետային				
- 1-իս 30 օր				
- 31-իս 60 օր				
- 61-իս 90 օր				
- 91-իս 180 օր				
- 180 օրից ավել				
Ընդամենը	23,389,819	163,527	23,226,292	0.70%
Գնիմանքային				
Ոչ ժամկետային	38,119,709	115,024	38,004,685	0.30%
ժամկետային				
- 1-իս 30 օր	40,016	81	39,935	0.20%
- 31-իս 60 օր			0	
- 61-իս 90 օր			0	
- 91-իս 180 օր			0	
- 180 օրից ավել			0	
Ընդամենը	38,159,725	115,105	38,044,620	0.30%
Գույքատնտեսում				
Ոչ ժամկետային	28,855,495	494,003	28,361,492	1.71%
ժամկետային				
- 1-իս 30 օր	23,700	3,303	20,397	13.94%
- 31-իս 60 օր	12,335	5,170	7,165	41.91%
- 61-իս 90 օր	14,503	6,047	8,456	41.69%
- 91-իս 180 օր	13,257	10,391	2,866	78.38%
- 180 օրից ավել	5,643	4,423	1,220	78.38%
Ընդամենը	28,924,932	523,336	28,401,596	1.81%
Այլ ուղղուներ				
Ոչ ժամկետային	45,477,184	465,520	45,011,664	1.02%
ժամկետային				
- 1-իս 30 օր	4,102	25	4,077	0.61%
- 31-իս 60 օր			0	
- 61-իս 90 օր	2,586	1,173	1,413	45.36%
- 91-իս 180 օր			0	
- 180 օրից ավել			0	
Ընդամենը	45,483,872	466,718	45,017,154	1.03%
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	262,972,315	3,558,820	259,413,495	1.35%

Ծանոթագրություն 17. "Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ"

Հազ. դրամ

Պետական արժեթղթեր	30/09/2023	31/12/2022
Պետական գանձապետական պարտատուներ	15,059,442	3,088,204
Ընդամենը	15,059,442	3,088,204

Հազ. դրամ

ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր	30/09/2023		31/12/2022	
	ցուցակված	չցուցակված	ցուցակված	չցուցակված
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողառուողի				
Երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ				
Կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ		105,755		105,755
Կապիտալի գործիքներ				
Ընդամենը ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր		105,755		105,755
ՀՀ ոչ պետական արժեթղթերում ներդրումներ (ինարավոր կորուստների պահուստ)				
Զուտ ներդրումներ ՀՀ ոչ պետական արժեթղթերում ներդրումներ		105,755		105,755

Հազ. դրամ

Այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր	30/09/2023		31/12/2022	
	գուցակված	չգուցակված	գուցակված	չգուցակված
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողառուողի				
Կապիտալի գործիքներ		6,502		6,163
Ընդամենը այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր		6,502		6,163
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	15,059,442	112,257	3,088,204	111,918

Այլ անձանց բաժնետիրական կապիտալում իրականացված ներդրումները 30/09/2023թ.-ի դրությամբ

Հազ. դրամ

Անձի անվանումը	Հիմնական գործունեությունը	Գրանցման երկիրը	Ներդրման ամսաթիվը	Ներդրումը (հազ. դրամ)	Բաժնեմասը %
S.W.I.F.T	Հեռահաղորդակցության ծառայություններ	Բելգիա	13/09/1996	6,502	-
ԱՐՄԵՆԻԱՆ ԲԱՐԴ ՓԲԸ	Վճարահաշվարկային ծառայություններ	ՀՀ	22/02/2000	82,500	6.20
ԱԶՈՎ ԵՐԵՎԱՆԻ ՌԵՓՈՐԹԻՆԳ ՓԲԸ	Տեղեկատվական ծառայություններ	ՀՀ	23/06/2006	23,255	4.58
Ընդամենը				112,257	

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների (բացառությամբ կապիտալի գործիքներում ներդրումների) հաշվենշային և իրական արժեքները համապատասխանում են իրար:

Ներդրումները կապիտալի գործիքներում ՀՀ-ում չեն գնանշվում որևէ բորսայում և ունեն սահմանափակ շուկա: Այդ գործիքների իրական արժեքը ճշգրտորեն որոշելու համար բացակայում են որոշակի ընդունելի սկզբունքներ ու մեթոդներ, և հետևաբար այդ արժեթղթերը հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ հանած արժեզրկման գծով պահուստի գումարը:

Ծանոթագրություն 17.1 "Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր"

Հազ. դրամ

	30/09/2023	31/12/2022
Սեփական գրավադրված արժեթղթեր՝	32,836,974	43,510,358
<i>այդ թվում՝</i>		
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	8,206,113	20,332,774
Անորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ	24,630,861	23,177,584
Անորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների պահուստ	(183,943)	(256,691)
Ընդամենը	32,653,031	43,253,667

Ծանոթագրություն 18. "Անորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ"

Հազ. դրամ

	30/09/2023	31/12/2022
Անորտիզացված արժեքով հաշվառվող պետական արժեթղթեր	5,450,166	427,451
Անորտիզացված արժեքով հաշվառվող ոչ պետական արժեթղթեր		491,940
Կուտակված տոկոսներ	208,616	19,025
Անորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների պահուստ	(42,096)	(13,350)
Ընդամենը	5,616,686	925,066

Ծանոթագրություն 19. "Ներդրումներ վերահսկվող անձանց կանոնադրական կապիտալում"

Հաշվետու և Նախորդ ժամանակաշրջանում այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալներ առկա չեն:

Ծանոթագրություն 20. "Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ"

Հոդվածի անվանումը	Հոդ, շենքեր	Համակ. և կապի միջոցներ	Փոխադրա-միջոցներ	Այլ հիմն.միջոցներ	Հիմն.միջ.գծով կապ. ներդ.	Օգտագործված ծիրավունքի ձևով	Ընդամենը
Հիմնական միջոցների մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում 31/12/2022	8,724,269	4,363,165	1,185,596	2,685,555	59	4,410,372	21,369,016
Ավելացում		273,707	314,625	268,274	35,719	862,907	1,755,232
Օտարում			(117,099)				(117,099)
Դուրս գրում		(87,597)		(257,745)		(77,196)	(422,538)
Վերախմբավորում	5,151				(5,151)		-
Վերագնահատում*	4,827,028						4,827,028
Ամորտիզացիայի դուրսգրում	(965,375)						(965,375)
Հիմնական միջոցների մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 30/09/2023	12,591,073	4,549,275	1,383,122	2,696,084	30,627	5,196,083	26,446,264
Կուտակված մաշվածության մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում 31/12/2022	910,093	3,173,945	478,883	1,820,897		2,454,184	8,838,002
Ավելացում	237,123	260,744	113,964	146,299		661,168	1,419,298
Օտարում			(88,239)			(45,147)	(133,386)
դուրսգրում		(87,403)		(256,914)			(344,317)
Ամորտիզացիայի դուրսգրում (վերագնահատումից)	(965,375)						(965,375)
Կուտակված մաշվածության մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 30/09/2023	181,841	3,347,286	504,608	1,710,282	-	3,070,205	8,814,222
Չուս հաշվեկշռային արժեք							
Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	12,409,232	1,201,989	878,514	985,802	30,627	2,125,878	17,632,042
Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	7,814,176	1,189,220	706,713	864,658	59	1,956,188	12,531,014

Հիմնական միջոցների վերագնահատումը կատարվել է անկախ գնահատողի կողմից համաձայն շուկայական և եկամտային մոտեցումների: Վերագնահատումից աճը վերագրվել է սեփական կապիտալի վերագնահատման պահուստին :

Ոչ նյութական ակտիվներ

Հազ. դրամ

Հոդվածի անվանումը	Համակարգչային ծրագրեր	Լիցենզիաներ և վստահագրեր	Հեղինակային իրավունքներ	Այլ ոչ նյութական ակտիվներ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք					
Ոչ նյութական ակտիվների մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում 31/12/2022	730,987	713,732	206	32,981	1,477,906
Ավելացում	300,524	104,329			404,853
Դուրս գրում		(25,115)			(25,115)
Օտարում					-
Ոչ նյութական ակտիվների մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 30/09/2023	1,031,511	792,946	206	32,981	1,857,644
Ոչ նյութական ակտիվների կուտակված մաշվածության մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում 31/12/2022	219,041	422,275	114	25,315	666,745
Ավելացում	67,154	89,967	11	1,614	158,746
Օտարում					-
Դուրս գրում		(25,115)			(25,115)
Ոչ նյութական ակտիվների կուտակված մաշվածության մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 30/09/2023	286,195	487,127	125	26,929	800,376
Չուտ հաշվեկշռային արժեք					
Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	745,316	305,819	81	6,052	1,057,268
Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	511,946	291,457	92	7,666	811,161

30.09.2023թ. դրությամբ բանկն ունի ներստեղծված ոչ նյութական ակտիվ՝ նոր <<Գործառնական օր>> ծրագիր, սկզբնական արժեքը՝ 750 հազ.դրամ ամորտիզացիան 750 հազ.դրամ, մնացորդային արժեքը 0 դրամ:

Ծանոթագրություն 21. "Այլ ակտիվներ"

Չափ. դրամ

Բանկային գործառնությունների գծով ստացվելիք գումարներ	30/09/2023	31/12/2022
Այլ գործառնություններից ստացվելիք գումարներ	277,441	185,173
Ընդամենը	277,441	185,173
Բանկային գործառնությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ(ծանոթ. 7)	(2,807)	(1,868)
Բանկային գործառնությունների գծով ստացվելիք զուտ գումարներ	274,634	183,305
Դեբիտորական պարտքեր և կանխավճարներ		
Դեբիտորական պարտքեր բյուջեի գծով	443,756	180,831
Կանխավճարներ աշխատակիցներին	85	191
Կանխավճարներ մատակարարներին	183,620	39,101
Կանխավճարներ բյուջեի և պարտադիր սոցիալական ապահովագրության վճարների գծով	41,028	52,805
Այլ դեբիտորական պարտքեր և կանխավճարներ	23,405	27,499
Ընդամենը	691,894	300,427
Այլ ակտիվների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(6,919)	(3,004)
Ընդամենը	684,975	297,423
Պահեստ	318,217	327,451
Այլ ակտիվներ	123,497	169,998
Այլ ակտիվներ	31,903	124,957
Այլ ակտիվների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(1,555)	(2,950)
Ընդամենը	472,062	619,456
Ընդամենը այլ ակտիվներ	1,431,671	1,100,184

Ծանոթագրություն 22. "Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ"

Չափ. դրամ

Ընթացիկ հաշիվներ	30/09/2023	31/12/2022
ՀՀ բանկերի	14,585	12,909
BBB-(Baa3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկերի		
BBB-(Baa3)-ից գաժո վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկերի	756	5,390
Հաշվեգրված տոկոսներ		
Ընդամենը	15,341	18,299
Միջբանկային վարկեր և ավանդներ, այլ		
Այլ		
ՀՀ բանկեր		
Վարկեր և ավանդներ	4,053,738	3,935,700
Այլ		6,486
BBB-(Baa3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկեր		
Վարկեր և ավանդներ		196,785
Այլ		
BBB-(Baa3)-ից գաժո վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկեր		
Վարկեր և ավանդներ	1,088,717	372,835
Այլ		20,589
Հաշվեգրված տոկոսներ	36,658	10,160
Ընդամենը	5,179,113	4,542,555
Ֆինանսական կազմակերպություններ		
Ընթացիկ հաշիվներ	8,346,524	5,950,431
Վարկեր	25,380,805	20,348,294
Ավանդներ	29,751,170	28,186,118
Այլ	79,171	172,655
Հաշվեգրված տոկոսներ	1,256,299	758,024
Ընդամենը	64,813,969	55,415,522
Ընդամենը պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	70,008,423	59,976,376

Ծանոթագրություն 22.2 ՀՀ Կենտրոնական Բանկից և ՀՀ կառավորությունից ստացված վարկեր

Ծրագիր	30/09/2023		31/12/2022	
	Վարկավորման գումար	Հաշվեգրված տոկոս	Վարկավորման գումար	Հաշվեգրված տոկոս
ԳՀՀ / "Կանանց ձեռներեցության ոլորտի աջակցման և զարգացման" վարկային ծրագիր	2,146,331	46,775	1,494,458	5,109
ԳՀՀ / Եվրոպական ներդրումային բանկի ՀՀ ՓՄՁ-ների վարկավորում	7,927,574	190,646	5,237,632	71,485
ԳՀՀ / Գերմանահայկական հիմնադրամի միկրո և փոքր բիզնեսի զարգացման ծրագիր	20,083,581	434,408	14,840,868	160,430
ԳՀՀ "Վերականգնվող Էներգիայի Չարգացում" ծրագիր	2,628,640	32,840	3,101,082	85,422
ԳՀՀ "Ֆինանսական միջոցների հասանելիությունը ՓՄՁ-ների համար" ծրագիր	1,442,149	27,498	911,051	5,991
ՀՀ "Գյուղատնտեսական ոլորտի աջակցում" ծրագիր	1,187,567	28,667	1,104,200	9,654
COR-AGRO	-	-	13,920	73
COVID-19	54,951	-	54,951	-
Ընդամենը	35,470,793	760,834	26,758,162	338,164

Ծանոթագրություն 22.3 Հետզևման պայմանագրեր

Հետզևման պայմանագրեր	30/09/2023	31/12/2022
Հետզևման պայմանագրեր ֆինանսական	30,678,223	38,713,408
Հետզևման պայմանագրեր հաճախորդների հետ		
Ընդամենը	30,678,223	38,713,408

Ճանդագրություն 23. "Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ"

ՀՀ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց, հիմնարկների նկատմամբ	30/09/2023	31/12/2022
Ընթացիկ հաշիվներ	52,684,629	44,115,683
Ժամկետային ավանդներ	21,824,837	15,115,804
Այլ	4,591,640	1,623,152
Հաշվարկված տոկոսներ	991,757	663,442
Ընդամենը	80,092,863	61,518,081

Ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց, հիմնարկների նկատմամբ	30/09/2023	31/12/2022
Ընթացիկ հաշիվներ	1,111,725	1,243,828
Ժամկետային ավանդներ	2	
Այլ		2
Հաշվարկված տոկոսներ	20	
Ընդամենը	1,111,747	1,243,830

ՀՀ ռեզիդենտ անհատ ձեռնարկատերերի նկատմամբ	30/09/2023	31/12/2022
Ընթացիկ հաշիվներ	1,743,640	1,954,619
Ժամկետային ավանդներ	55,785	4,895
Այլ	22,932	19,641
Հաշվարկված տոկոսներ	748	230
Ընդամենը	1,823,105	1,979,385

ՀՀ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց նկատմամբ	30/09/2023	31/12/2022
Ընթացիկ հաշիվներ	25,767,526	27,037,284
Ժամկետային ավանդներ	60,352,070	57,681,257
Այլ	792,160	741,253
Հաշվարկված տոկոսներ	1,397,273	1,398,231
Ընդամենը	88,309,029	86,858,025

Ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց նկատմամբ	30/09/2023	31/12/2022
Ընթացիկ հաշիվներ	1,501,130	2,079,397
Ժամկետային ավանդներ	3,022,578	2,427,904
Այլ	16,860	36,735
Հաշվարկված տոկոսներ	43,080	54,235
Ընդամենը	4,583,648	4,598,271

Ընդամենը պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	175,920,392	156,197,592
---	-------------	-------------

30.09.2023թ. դրությամբ պարտավորությունների ապահովման միջոց հանդիսացող դրամական միջոցներ՝ 5.324.923 հազ.դրամ, դատարանի որոշմամբ և հարկային մարմինների կողմից սառեցված գումար՝ 342.598 հազ. դրամ:

Ճանդագրություն 23.1 "Ստորադաս փոխառություն"

Բանկը 30.09.2023 թ դրությամբ ունի ստորադաս փոխառություն՝ 9.491.817 դրամ:

Ճանդագրություն 24. "Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր"

	30/09/2023	31/12/2022
Բանկի կողմից թողարկված տոկոսային արժեթղթեր	11,169,808	8,517,115
Ընդամենը	11,169,808	8,517,115

Ծանոթագրություն 25. "Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություն"

Հազ. դրամ

Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություն	30/09/2023	31/12/2022
Ածանցյալ գործիքներ		
Սվոփ		
Ֆորվարդ		
այլ		1,083
Ընդամենը	-	1,083

Ծանոթագրություն 26. "Վճարվելիք գումարներ"

Հազ. դրամ

Վճարվելիք գումարներ	30/09/2023	31/12/2022
Շահաբաժիններ	543,587	500,084
Ավանդների ապահովագրության գծով պարտավորություն	57,121	57,710
Ընդամենը	600,708	557,794

Ծանոթագրություն 27. "Այլ պարտավորություններ"

Հազ. դրամ

Այլ պարտավորություններ	30/09/2023	31/12/2022
Ոչ ռեզիդենտի շահութահարկի գծով	50,434	123,654
ԱԱՀ-ի գծով	5,194	7,123
Այլ հարկերի ու տուրքերի գծով	133,044	208,724
Պարտավորություններ աշխատակիցների նկատմամբ աշխատավարձի գծով	1,718,930	1,281,163
Կրեդիտորական պարտքեր մատակարարների նկատմամբ	126,097	91,562
Այլ պարտավորություններ	1,670,854	1,377,110
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջում	3,704,553	3,089,336

Ծանոթագրություն 28. "Կանոնադրական կապիտալ"

Բանկի գրանցված և ամբողջությամբ վճարված բաժնետիրական կապիտալը կազմում է 27,186,784 հազ. դրամ, այն ներառում է 10,008,550 հատ սովորական բաժնետոմս 2.080դրամ անվանական արժեքով և 424,600 հատ արտոնյալ բաժնետոմս 15,000 դրամ անվանական արժեքով: Ներկայացնում ենք հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ նշանակալից մասնակիցների վերաբերյալ տեղեկություններ.

Նշանակալից մասնակցի անունը/անվանումը	Բանկում ունեցած մասնակցության գումարը	Բանկում ունեցած մասնակցության չափը տոկոսային հարաբերությամբ	Հազ. դրամ
			Մասնակցի գործունեության տեսակը (իրավաբանական անձանց համար)
Սուքիասյան Սարիբեկ Ալբերտի	6,602,014	31.71%	
Սուքիասյան Խաչատուր Ալբերտի	3,138,533	15.08%	
Սուքիասյան Էդուարդ Ալբերտի	2,232,828	10.73%	

Արտոնյալ բաժնետոմս ունեցող բաժնետերերն իրավունք ունեն`

ա/ մասնակցել Բանկի բաժնետերերի ընդհանուր ժողովին` իրենց պատկանող արտոնյալ բաժնետոմսերի քանակին և անվանական արժեքին համապատասխան ձայների քանակով` օրենքով և բանկի կանոնադրությամբ սահմանված դեպքերում:

բ/ ստանալ եռամսյակային վճարներ(շահութաբաժիններ),գ/ ստանալ Բանկի գործունեության վերաբերյալ օրենքով սահմանված ցանկացած տեղեկատվություն,

դ/ ստանալ Բանկի գույքի իր հասանելիք մասը Բանկի լուծարման դեպքում:

Ծանոթագրություն 29. "Սեփական կապիտալի այլ տարրեր"

Հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանում այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալներ առկա չեն:

Ծանոթագրություն 30. "Պահուստներ, պայմանական դեպքեր և պոտենցիալ պարտավորություններ

Բանկի իրավական պարտավորությունները 30.09.2023 թ. դրությամբ առկա չեն այնպիսի իրավական պարտավորություններ, որոնց գծով բանկը իրականացրել է պահուստավորում: Բանկն իր գործունեությունը ծավալում է օրենսդրությամբ նախատեսված պահանջների շրջանակներում: Բանկի հարկային պարտավորությունները 30.09.2023 թ. դրությամբ բանկն ամբողջությամբ կատարել է իր հարկային պարտավորությունները և իր հարկային պարտավորությունների գծով լրացուցիչ պահուստավորումների անհրաժեշտություն չկա:

Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածների գծով բանկի պայմանական պարտավորությունները

Հազ. դրամ

	30/09/2023	31/12/2022
Չօգտագործված վարկային գծեր	3,785,793	5,864,608
Տրամադրված երաշխիքներ	16,998,063	11,399,125
Տրամադրված ակրեդիտիվներ		
Նշված հոդվածների գծով պահուստ (ծանոթ. 7)	(37,590)	(103,386)

Ծանոթագրություն 31. "Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ"

Ներկայացվող ծանոթագրության առումով բանկի հետ կապված անձինք են համարվում Բանկի ղեկավարները, բանկի բաժնետերերը և "Բանկերի և բանկային գործունեության մասին" ՀՀ օրենքով սահմանված կարգով նրանց հետ կապված անձինք:

Բանկի ղեկավարներ են համարվում բանկի խորհրդի նախագահը, նրա տեղակալը և խորհրդի անդամները, գործադիր տնօրենը, նրա տեղակալները, գլխավոր հաշվապահը, նրա տեղակալը, ներքին աուդիտի ղեկավարը, նրա անդամները, բանկի տնօրինության անդամները, ինչպես նաև բանկի տարածքային ստորաբաժանումների ղեկավարները և կառուցվածքային ստորաբաժանումների ղեկավարները՝ բանկի ղեկավարամենտի, վարչության, բաժնի պետերը:

Բանկի հետ կապակցված կողմերի հետ գործարքները իրականացվել են շուկայում գործող պայմաններից և տոկոսադրույքներից ելնելով:

Հազ. դրամ

Բանկի հետ կապված կողմերին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	30/09/2023	31/12/2022
Բանկի բաժնետեր	7,302,524	6,943,281
Հիմնական դեկավար անձնակազմ	386,891	369,900
Ֆինանսական կազմակերպություն		
Ընդամենը	7,689,415	7,313,181
Տոկոսային եկամուտ	562,640	438,180

Բանկի հետ կապված կողմերից ներգրավված միջոցներ	30/09/2023	31/12/2022
Բանկի բաժնետեր	7,675,652	4,872,158
Հիմնական դեկավար անձնակազմ	761,794	701,028
Ֆինանսական կազմակերպություն	218,313	208,792
Ընդամենը	8,655,759	5,781,978
Տոկոսային ծախս	302,167	200,180
Բանկի դեկավարությանը վճարված աշխատավարձ և դրան հավասարեցված վճարներ	30/09/2023	31/12/2022
Բանկի խորհրդին	265,095	312,985
Աշխատավարձ	265,095	291,585
Պարգևատրում		21,400
Բանկի գործադիր մարմնին	565,559	552,303
Աշխատավարձ	421,559	510,703
Պարգևատրում	144,000	41,600
Բանկի ներքին աուդիտին	84,609	126,537
Աշխատավարձ	84,109	117,013
Պարգևատրում	500	9,524
Ընդամենը	915,263	991,825

1) վարկային ռիսկի բանկի սեփական սահմանումը

Վարկային ռիսկը վարկի, հաշվարկված տոկոսի կամ դրանց մի մասի պայմանագրով սահմանված ժամկետներից ուշացման կամ անվերադարձելիության հնարավոր վտանգն է՝ պայմանավորված վարկառուի ֆինանսական վիճակի վատթարացման, գրավի արժեզրկման և նման այլ պատճառներով, որի արդյունքում բանկը կարող է ֆինանսական կորուստներ կրել:

2) վարկային ռիսկի չափման և գնահատման մեթոդները

Բանկում մշակվել է վարկային ռիսկի գնահատման և կառավարման մեթոդաբանություն, որը հնարավորություն է տալիս գնահատելու վարկի ռիսկայնությունը՝ հիմնվելով համապատասխան մոդելի հաշվարկների արդյունքների վրա: Չուզակցելով մաթեմատիկական և տնտեսագիտական հիմնավորումները՝ վարկային ռիսկի գնահատման մոդելն ապահովում է ռիսկի գնահատման համալիր մոտեցում, որի արդյունքում վերոհիշյալ մեթոդաբանությունը նպաստում է վարկի տրամադրման հիմնավորված որոշման կայացմանը՝ որպես էկզոգեն փոփոխականներ կիրառելով նաև էքսպերտային գնահատականները: Փոխառուի վարկունակության նախնական ուսումնասիրության ժամանակ բանկը բացահայտում է պոտենցիալ փոխառուի համապատասխանությունը բանկի վարկային քաղաքականությամբ սահմանված ընդհանուր չափանիշներին, որի դրական արդյունքի դեպքում կատարվում է վարկունակության գործոնների մանրամասն վերլուծություն:

3) մոդելների նկարագրությունը (առկայության դեպքում),

Ի հավելումս վերոհիշյալ մեթոդաբանության՝ վարկային ռիսկի գնահատման համար բանկում կիրառվում է նաև սթրես թեստերի մեթոդը, որը ենթադրում է դիտարկվող տարբեր շրկային սցենարների տեղի ունենալու դեպքում բանկի վնասների հաշվարկ:

Սթրես թեստերը կիրառելիս դիտարկվում են տվյալ ռիսկին վերաբերող մի շարք սցենարներ և յուրաքանչյուր սցենարի դեպքում համապատասխան մեթոդով հաշվարկվում է բանկի վնասը: Վարկային ռիսկի գնահատման նպատակով օգտագործվում են հետևյալ շրկային սցենարները.

1. դասակարգված վարկերի X%-ի չափով դուրսգրումը,
2. կասկածելի վարկերի Y%-ի դասակարգումը անհուսալի վարկերի,
3. ստանդարտ վարկերի Z%-ի դասակարգումը հսկվող վարկերի,
4. արտարժույթով ստանդարտ վարկերի U%-ի դասակարգումը հսկվող վարկերի,
5. խոշոր վարկառուի սննկացման հետևանքով վարկի անհուսալի դառնալու սցենար,
6. ընդհանուր վարկերի K%-ի դասակարգումը անհուսալի վարկերի,
7. հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորությունների և հետհաշվեկշռային անավարտ ժամկետային գործառնությունների L%-ի չափով վերափոխումը հաշվեկշռային հոդվածների,
8. առաջին (բացառությամբ կասկածելի դասակարգված), երկրորդ, երրորդ և յոթերորդ սցենարների միաժամանակ հանդես գալու սցենար,

որտեղ X, Y, Z, U, K, L-ը սցենարների պարամետրերն են (1-ից 100 թվեր են):

Սթրես թեստերի կիրառման արդյունքում հաշվարկվում են նշված շոկային իրավիճակների ազդեցությունը Բանկի ընդհանուր կապիտալի նվազագույն չափի և համարժեքության Ն1 նորմատիվների վրա, ինչպես նաև նորմատիվների խախտման կրիտիկական կետերը, գնահատվում են նորմատիվների խախտման հնարավորությունը և չափերը, պահուստաֆոնդ փոխանցման ենթակա հավելյալ գումարի չափը:

Հաշվարկվում են հնարավոր տարբեր սցենարների դեպքում (յուրաքանչյուր սցենարի պարամետրի տարբեր արժեքների համար) պահուստաֆոնդ փոխանցման ենթակա հավելյալ գումարները, որոնք օգտագործվում են նախորդ ժամանակահատվածների տվյալների հիման վրա մշակված հավանական սցենարների վերլուծման նպատակով: Առավել հավանական սցենարների վերլուծության միջոցով գնահատվում է վարկային պորտֆելի ռիսկայնությունը և իրականացվում են ռիսկի նվազագույն մակարդակի ապահովմանն ուղղված միջոցառումներ: Բանկի ընդհանուր կապիտալի նվազագույն չափի և համարժեքության նորմատիվների վրա դասակարգված, կասկածելի, ստանդարտ և ընդհանուր վարկերի որոշակի տոկոսի դուրսգրման սցենարների ազդեցության վերլուծությունում ներառված է նաև նորմատիվների խախտման կրիտիկական կետերի որոշումը, որը հնարավորություն է տալիս գնահատել տվյալ օրվա դրությամբ նորմատիվների խախտման հավանականությունը (ռիսկը):

4) վարկային ռիսկի թուլատրելի մակարդակի որոշումը՝ ռիսկի քանակական վերլուծություն և ռիսկի քանակական գնահատական,

Բանկը, իր վարկային պորտֆելը կառուցելիս, հաշվառում և վիճակագրություն է տանում վարկերի առանձին տեսակների կենտրոնացումների վերաբերյալ.

- V ըստ տնտեսության ճյուղի,
- V ըստ տարածաշրջանի,
- V ըստ մեկ փոխառուի և նրա հետ փոխկապակցված անձանց,
- V ըստ վարկերի ժամկետների,
- V ըստ գրավների և այլն:

5) վարկային ռիսկի կարգավորումը՝ վարկային ռիսկի ազդեցության նվազման կամ չեզոքացման ուղղությամբ աշխատանքները:

Բանկի որդեգրած վարկային քաղաքականությունը նպատակ է հետապնդում առավելագույնի հասցնել ներգրավված միջոցների, որպես վարկ տեղաբաշխման արդյունավետությունը՝ ապահովելով համապատասխան իրացվելիություն և ռիսկի դիվերսիֆիկացիա անհրաժեշտ եկամտաբերության պայմաններում:

Բանկի վարկային ռիսկի կառավարումն իրականացվում է գործընթացը կարգավորող կանոնակարգերի և կարգերի միջոցով, որոնք սահմանում են վարկառուին ներկայացվող պահանջները, վերջինիս վարկունակությունը գնահատող համապատասխան չափանիշները, վարկի ապահովվածության գնահատումը, գրավի իրացվելիության վերլուծությունը, խոշոր վարկերի տրամադրման սահմանափակումը, արտաքին միջավայրի փոփոխությունների կանխատեսումը, վարկային մոնիտորինգը, հսկողությունը, վերահսկումը և այլն:

30/09/2023

Հազ. դրամ

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ	ԱԳՀ երկրներ	ՏՀԶԿ* երկրներ	Ոչ ՏՀԶԿ երկրներ	Ընդամենը
Ակտիվներ					
Ղրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	66,441,572	625,480	592,493	282,395	67,941,941
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ և հուշարդամներ	443				443
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	6,585,711	270	463,140	111,141	7,160,262
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	10,925,676				10,925,676
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	292,119,588	37,735	22,729		292,180,052
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող արժեթղթեր	15,165,197		6,502		15,171,699
Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	32,653,031				32,653,031
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	5,616,686				5,616,686
Այլ ակտիվներ	274,180		454		274,634
Ընդամենը ակտիվներ	429,782,084	663,485	1,085,318	393,537	431,924,423

31/12/2022

Հազ. դրամ

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ	ԱԳՀ երկրներ	ՏՀԶԿ* երկրներ	Ոչ ՏՀԶԿ երկրներ	Ընդամենը
Ակտիվներ					
Ղրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	67,359,494	932,032	701,090	89,015	69,081,631
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ և հուշարդամներ	443				443
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	7,055,819	3,765,673	427,354	199,584	11,448,430
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	6,381,390				6,381,390
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	259,413,495				259,413,495
Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	43,253,667				43,253,667
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող արժեթղթեր	3,193,959		6,163		3,200,122
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	925,066				925,066
Այլ ակտիվներ	204,394		644		205,038
Ընդամենը ակտիվներ	387,787,727	4,697,705	1,135,251	288,599	393,909,282

ՀՀ տարածքում տեղաբաշխված վարկերը ըստ ՀՀ մարզերի տեղաբաշխվածության.

Հազ. դրամ

ՀՀ մարզեր	30/09/2023	31/12/2022
Երևան	179,927,399	163,010,511
Կոտայք	33,499,975	25,431,723
Արարատ	12,511,363	13,298,791
Լոռի	7,510,593	6,704,871
Գեղարքունիք	8,088,068	7,518,905
Շիրակ	8,760,889	6,111,784
Արմավիր	11,907,164	9,786,125
Սյունիք	6,772,311	5,788,800
Ստեփանավան	8,592,737	7,900,633
Վայոց Ձոր	2,004,322	1,559,504
Տավուշ	1,677,019	1,478,572
Արցախ	10,928,212	10,823,276
Ընդամենը	292,180,052	

1) Վարկային պորտֆելի ապահովածության արդյունավետությունը բարձրացնելու նպատակով բանկում վարկերը տրամադրվում են գրավի գնահատված արժեքի առավելագույնը 70%-80%-ի չափով և վարկի գծով հետագա մարումների դեպքում վարկ/գրավ հարաբերակցության գործակիցը նվազում է: Գրավադրվող գույքերի գնահատումը կատարվում է գնահատման թույլտվություն ունեցող մասնագիտացված անկախ գնահատող կազմակերպությունների կողմից ԶՅ դրամով, վարկերը տրամադրվում են նաև արտարժույթով: Փոխարժեքային տատանումների և ժամկետանց վարկերի պարագայում կուտակված տույժերի հաշվին վարկառուի պարտավորությունների աճի հետևանքով գրավի արժեքի անբավարարության դեպքում բանկի ռիսկերը նվազացնում է այն, որ համաձայն վարկային պայմանագրերի բանկը իրավունք ունի բավարարել իր վարկային պահանջը վարկառուի բանկային հաշվում առկա դրամական միջոցների հաշվին, որից հետո պահանջել վարկային պարտքի բռնագանձում դատական կարգով:

2) Հարկ է նշել, որ վարկային պորտֆելում չապահովված վարկերը (առանց պահուստների) 30.09.2023թ-ի դրությամբ չեն գերազանցում վարկային պորտֆելի 5.640%-ը: Չապահովված վարկերի գերակշիռ մասը կազմում են "ՅԱՅԵԿՈՆՈՍԲԱՆԿ" ԲԲԸ-ում հաշիվների ակտիվ շարժ ունեցող հաճախորդներին տրամադրված վարկերը, որոնք ունեն կայուն դրամական հոսքեր: Մեծ տեսակարար կշիռ են կազմում նաև պլաստիկ քարտերի համար սահմանված վարկային գծերը: Այս վարկերի գծով ռիսկը փոքր է, քանի որ փոքր է մեկ հաճախորդին տրամադրվող վարկային գծերի սահմանաչափը, վարկառուները ապահովված են աշխատանքով, առանձին դեպքերում առկա են հեղինակավոր կազմակերպությունների երաշխավորություններ:

3) Վարկային ներդրումները 30.09.2023թ-ի դրությամբ առանց պահուստների կազմել են 294.715.378 հազ. դրամ: Փոկ 2, փոկ 3 գնացած վարկերի ծավալը 30.09.2023թ-ի դրությամբ կազմել է 3.130.915 հազ. դրամ:

4) Վարկային պորտֆելի պահուստավորումը համապատասխանում է ՖՀՄՍ 9-ի պահանջներին:

5) 2023թ III -րդ եռամսյակում կնքված ռեպո գործարքների ծավալը (բացառությամբ երկարաձգումների) կազմել է 29,567,796 հազ. դրամ և 13,105,100 USD, իսկ նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածում՝ 19,909,705 հազ. դրամ և 4,070,705 USD : Հակադարձ ռեպո գործարքների ծավալը 2023թ III-ին եռամսյակում կազմել է 37,837,772 հազ.դրամ, իսկ նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածում՝ 4,055,139 հազ. դրամ:

6) "ՅԱՅԵԿՈՆՈՍԲԱՆԿ" ԲԲԸ-ում վարկավորման գործընթացը իրականացվում է անհրաժեշտ մասնագիտական գիտելիքներով օժտված և աշխատանքային փորձ ունեցող անձնակազմի կողմից: Մասնագետների ընդունելիությունը կատարվում է մրցութային կարգով հատուկ՝ մրցութային հանձնաժողովի կողմից: Մրցույթների մասին հայտարարությունները տեղակայվում են զանգվածային լրատվության միջոցներում և բանկի ինտերնետ կայքում:

7) Վարկավորման գործընթացի արդյունավետությունը բարձրացնելու և առևտրային վարկերի գծով վարկային ռիսկերը նվազեցնելու նպատակով վարկային մասնագետների կողմից իրականացվում է վարկառուի ֆինանսական գործունեության մանրամասն վերլուծություն: Վերլուծության նպատակով վարկի տրամադրման ստորաբաժանումների մասնագետները այցելում են հաճախորդի գործունեության վայր, վերլուծության համար օգտվելով ինչպես առկա հաշվետու փաստաթղթերից, այնպես էլ կազմելով հաշվեկշիռի, եկամուտ-ծախսերի, դրամական հոսքերի, կապիտալի շարժի սեփական տարբերակները:

Բանկի մասնագետի կողմից կազմված հաշվեկշիռը արտացոլում է իրավիճակը վերլուծության պահին՝ իրացվելի ակտիվներ /կանխիկ միջոցներ դրամարկղում, բանկային հաշիվներ, խնայողություններ/, դեբիտորական պարտքեր /ստացվելիք գումարներ, ապրանքներ ճանապարհին, կատարված կանխավճարներ/, ապրանքանյութական պաշարներ /հումք, նյութեր, կիսաֆաբրիկատներ, ապրանքներ/, հիմնական միջոցներ /հաճախորդի գործունեության հետ կապված սարքավորումներ, ավտոմեքենաներ, անշարժ գույք և այլ գույք/:

Եկամուտ - ծախսերի հաշվետվությունը կազմվում է հաշվի առնելով հաճախորդի միջին ցուցանիշները՝ իրացում /միջինացված տվյալներ/, ապրանքի կամ ծառայությունների արժեք /հումքի, կյուբերի ծախս, ապրանքների ինքնարժեք/, վերադիր ծախսեր /աշխատավարձ, վարձավճար, տրանսպորտային ծախսեր, կոմունալ ծախսեր, հարկեր և այլն/, այլ եկամուտներ, այլ ծախսեր, տրամդրվելիք վարկի և տոկոսների մարումներ:

Վերլուծության ժամանակ հաշվարկվում են հաճախորդի ֆինանսական վիճակը բնութագրող այնպիսի տնտեսական ցուցանիշներն ու գործակիցները, ինչպիսիք են կապիտալի համարժեքության գործակից, իրացվելիության գործակից, շրջանառելիության գործակից, վերադիր, համախառն մարժա, մաքուր մարժա, իրացման ծավալների թույլատրելի իջեցման սահման, լրացուցիչ հաշվարկվում է նաև վարկի սպասարկման գործակից:

Վարկի գումարը տրամադրվում է միայն վարկառուի ֆինանսական վիճակը նշված ցուցանիշների համար սահմանված բանկի պահանջներին բավարարելու դեպքում, որոնք ամրագրված են վարկավորման գործընթացը սահմանող ներքին իրավական ակտերով:
Վարկավորման գործընթացի արդյունավետությունը բարձրացնելու նպատակով պարբերաբար իրականացվում է տրամադրված վարկերի մոնիտորինգ: Մոնիտորինգը իրականացվում է բանկի հատուկ ստորաբաժանման՝ վարկերի մոնիտորինգի բաժնի կողմից: Վարկերի ընթացիկ մոնիտորինգը անհրաժեշտության դեպքում իրականացվում է վարկային մասնագետների կողմից:

Կիրառվում է մոնիտորինգի երկու տեսակ՝

1. Փաստացի այցելությունների միջոցով մոնիտորինգ:
2. Հեռախոսային մոնիտորինգ:

Մոնիտորինգի ընթացքում բաժնի մասնագետների կողմից պարզաբանվում են հետևյալ խնդիրները՝

2. Տեղեկատվություն վարկառուի շուկայում դիրքի փոփոխության վերաբերյալ (մրցակիցներ, գնային տատանումներ, իրացում և այլն):
3. Ըստ փուլերի տրամադրվող վարկերի, ինչպես նաև գործող վարկերի ամկայության դեպքում, նախքան հերթական փուլի կամ նոր վարկի տրամադրումը, իրականացվում է նախկինում տրված վարկի մոնիտորինգ (վերլուծություն):
4. Փոփոխություններ կապված մատակարարների, սպառողների կազմի, հումքի գների հետ:

5. Վարկառուի ֆինանսական վիճակը բնութագրող այլ ցուցանիշներ:

Մոնիտորինգի ընթացքում վարկի ոչ նպատակային օգտագործման կամ վարկառուի կողմից բանկին ոչ ստույգ տեղեկատվություն ներկայացման դեպքերի բացահայտման ժամանակ փուլերով տրամադրվող վարկերի դեպքում կարող է դադարեցվել հետագա վարկավորումը կամ կարող է դադարեցվել վարկային պայմանագրի գործողությունը և իրականացվել վարկի, առևտրային նպատակով տրամադրված վարկային գծի և հաշվարկված տոկոսագումարների վաղաժամկետ մարում՝ հիմք ընդունելով գրավի պայմանագրով վերապահված իրավունքները:

Գրավի գնահատումը իրականացվում է գնահատման թույլտվություն ունեցող մասնագիտացված անկախ գնահատող կազմակերպությունների կողմից: Գույքերի գնահատումը արտացոլում է շուկայում առկա իրավիճակը՝ հաշվի առնելով գույքերի գների կանխատեսումը:

Հաճախորդների հետ կնքվող վարկային և գրավի պայմանագրերում առկա է դրույթ գույքերի պարտադիր ապահովագրության վերաբերյալ:

Դուրս գրված վարկերի հավաքագրումը իրականացվում է վարկավորման և միջոցների ներգրավման վարչության խնդրահարույց վարկերի բաժնի և անվտանգության վարչության կողմից համատեղ:

8) "ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ-ում վարկավորման գործընթացը ներառում է վարկային ռիսկերը հայտնաբերելու համար համապատասխան բոլոր ազդակները:

Վարկային ռիսկի կառավարումը Բանկում կատարվում է հետևյալ հիմնական ընթացակարգերով՝

1. Վարկավորվող օբյեկտի խելամիտ բացահայտման գործընթաց,
2. Վարկային փաստաթղթերի ստանդարտ փաթեթի հավաքագրում,
3. Վարկերի մոնիտորինգ,
4. Պրոբլեմային վարկերի մարման գործընթաց:

Վերոնշյալ գործընթացների արդյունքում բացահայտվում և գնահատվում է փոխառուի իրավունակությունը, վարկի նպատակը, փոխառուի վարկունակությունը և վարկի մարման աղբյուրները, փոխառուի հետ կապված անձանց գծով առկա ռիսկերի բացահայտում, փոխառուի վարկային պատմությունը, ձեռնարկատիրական գործունեություն ծավալելու փորձառությունը, դիրքը շուկայում, գրավի առարկայի համապատասխանությունը:

Վերոնշյալ գործընթացների արդյունավետության բարձրացմանը նպաստում է նաև այն, որ բանկի կողմից վարկավորվող հաճախորդների գործունեությունը շատ դեպքերում փոխկապակցված է և բանկը հնարավորություն է ունենում ստուգելու հաճախորդի կողմից ներկայացվող տեղեկատվության ճշգրտությունը նրա հետ առնչվող /մատակարար, գնորդ կամ մրցակից հանդիսացող/ հաճախորդի կողմից ներկայացված տեղեկատվության հետ համեմատելու միջոցով:

1) շուկայական ռիսկի բանկի սեփական սահմանումը

Շուկայական ռիսկը արտարժույթային, տոկոսադրույքի և գնային ռիսկն է, որը հետևանք է համապատասխանաբար` փոխարժեքի, տոկոսադրույքների և կապիտալի գործիքների գների տատանման:

2) շուկայական ռիսկի չափման և գնահատման մեթոդները

Արտարժույթի ռիսկ

Արտարժույթային ռիսկի և դիրքերի կառավարման արդյունավետության գնահատում:

Արտարժույթային ռիսկի գնահատման VAR մոդելի հաշվարկներն իրականացվում են օրական կտրվածքով, որոնց համար հիմք են հանդիսանում արտարժույթների փոխարժեքների նախորդ ժամանակահատվածի տվյալների ժամանակային շարքերը և արտարժույթային դիրքերի վերաբերյալ տվյալները: Որպես առանձին արտարժույթային դիրքի գծով ռիսկի բնութագրիչ դիտվում է առաջիկա մեկ (տաս) օրվա համար փոխարժեքների տատանման հետևանքով վերագնահատման վնասի հնարավոր առավելագույն մեծությունը տրված հուսալիության մակարդակի պայմաններում: Մոդելի հաշվարկներն իրականացվել են 99% հուսալիության մակարդակի պայմաններում: Մոդելի շրջանակներում հաշվարկվում է արտարժույթների փոխարժեքների տատանումների կոռելյացիոն մատրիցը, որի հիման վրա իրականացվում է արտարժույթային դիրքերից առաջացող հնարավոր առավելագույն ընդհանուր վնասի (արտարժույթային ակտիվների և պարտավորությունների փաթեթի ռիսկի) գնահատում:

Հաշվետու եռամսյակի արդյունքներով միջին օրական հնարավոր առավելագույն վնասն (արտարժույթային ռիսկը) ըստ առանձին արտարժույթային դիրքերի և արտարժույթային ակտիվների և պարտավորությունների փաթեթի, 99% հուսալիության պայմաններում կազմել է.

Արտադրյալի ռիսկ									
Հաշվետու ժամանակաշրջան	USD	GBP	EUR	CHF	KZT	AED	RUB	GEL	Համախառն VAR
2023թ. II եռ.	4,126.00	191.66	728.05	537.56	22.88	5.44	8,999.64	234.61	10,108.26
2023թ. III եռ.	2,290.38	123.80	478.80	295.53	17.07	3.27	4,450.78	85.31	5,266.43
աճ/Ուկացում	-1,835.63	-67.86	-249.25	-242.03	-5.81	-2.17	-4,548.86	-149.30	-4,841.83

Ներկայացվում է բանկի արտադրյալի ռիսկի վերլուծությունն ըստ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների.
30/09/2023

	ՀՅ դրամ	USD	EUR	RUB	Այլ արժույթ	Ընդամենը
Պրասական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	29,137,577	30,965,559	4,582,688	3,156,142	99,975	67,941,941
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ և հուշատրամբներ	443					443
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմակ. նկատմամբ	2,427,589	4,593,547	138,989	137		7,160,262
Համադարձ հետզման պայմանագրեր	9,124,116	1,801,560				10,925,676
Համախորհրդներն ստանալիս ամրագրված արժեքով հաշվարկող վարկեր և փոխառություններ	214,706,501	69,439,867	8,019,705	13,979		282,160,052
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով քախիտո ֆին. ակտիվներ	14,775,669	396,030				15,171,699
Հետզման պայմանագրով գրավարկված արժեթղթեր	32,653,031					32,653,031
Անորոշագրված արժեքով հաշվարկող այլ ֆինանսական ակտիվներ	5,616,686					5,616,686
Այլ ակտիվներ	265,788	5,315	3,229	302		274,634
ԸՆԴԱՄԵՆ ակտիվներ	308,707,400	107,201,878	12,744,611	3,170,560	99,975	431,924,423
Պարտավորություններ						
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	59,740,615	7,427,854	2,818,278	21,676		70,008,423
Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկեր և անստանդարտ	8,347,800	42,976,803	1,407,539			52,732,122
ՀՀ Կենտրոնական Բանկից և ՀՀ կառավարությունից ստացված վարկեր	36,136,371					36,136,371
Հետզման պայմանագրեր	29,401,424		1,276,799			30,678,223
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	120,500,641	45,731,951	6,519,652	3,126,115	42,033	175,920,390
Ստորադաս փոխառություն	3,036,041	5,617,557	838,219			9,491,817
Ընթացիկ հարկի զեմ պարտավորություն	849,607					849,607
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	4,151,538	7,018,270				11,169,808
Վճարմանի զեմ ակտիվներ	600,708					600,708
Հետաձգված հարկային պարտավորություն	1,249,125					1,249,125
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	1,649,816					1,649,816
Այլ պարտավորություններ	3,619,657	71,353	7,978	4,705	860	3,704,553
ԸՆԴԱՄԵՆ պարտավորություններ	269,283,343	108,843,788	12,868,485	3,152,496	42,893	394,190,985
Հաշվեկշռային բաց դիրք	39,424,057	(1,641,910)	(123,864)	18,064	57,082	37,733,439
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվարկող ֆինանսական պարտավորություն						
Համախառն մարվող արժույթային անանցյալներ						-
Զուտ դիրք	39,424,057	(1,641,910)	(123,864)	18,064	57,082	37,733,439

	ՀՅ դրամ	USD	EUR	RUB	Այլ արժույթ	Ընդամենը
Ակտիվներ						
Պրասական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	28,780,188	32,935,380	5,157,957	2,197,831	10,275	69,081,631
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ և հուշատրամբներ	443					443
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմակ. նկատմամբ	3,284,973	8,128,331	35,126			11,448,430
Համադարձ հետզման պայմանագրեր	5,240,316	1,141,074				6,381,390
Համախորհրդներն ստանալիս ամրագրված արժեքով հաշվարկող վարկեր	179,623,106	70,031,531	9,732,410	26,448		259,413,495
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով քախիտո ֆին. ակտիվներ	2,794,459	405,663				3,200,122
Հետզման պայմանագրով գրավարկված արժեթղթեր	43,253,667					43,253,667
Անորոշագրված արժեքով հաշվարկող այլ ֆինանսական ակտիվներ	440,259	484,807				925,066
Այլ ակտիվներ	176,735	25,556	2,480	267		205,038
Այլ ակտիվներ	263,584,146	113,152,342	14,927,973	2,224,546	10,275	393,909,282
Պարտավորություններ						
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	49,437,297	6,560,452	3,960,421	18,206		59,976,376
Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկեր և անստանդարտ	11,745,267	46,074,580	1,754,181			59,574,028
ՀՀ Կենտրոնական Բանկից և ՀՀ կառավարությունից ստացված վարկեր	27,068,562					27,068,562
Հետզման պայմանագրեր	38,713,408					38,713,408
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	91,390,244		9,067,102	2,292,305	786	102,750,437
Ստորադաս փոխառություն	1,011,837	2,959,492				3,971,329
Ընթացիկ հարկի զեմ պարտավորություն	806,153					806,153
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	3,665,840	4,851,275				8,517,115
Վճարմանի զեմ ակտիվներ	557,794					557,794
Հետաձգված հարկային պարտավորություն	177,446					177,446
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	1,475,813					1,475,813
Այլ պարտավորություններ	2,963,871	72,677	8,398	44,317	73	3,089,336
ԸՆԴԱՄԵՆ պարտավորություններ	229,013,532	60,516,476	14,790,102	2,354,828	859	306,677,797
Հաշվեկշռային բաց դիրք	34,580,614	52,633,866	137,871	(130,282)	9,416	87,231,485
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվարկող ֆինանսական պարտավորություն						
Համախառն մարվող արժույթային անանցյալներ						-
Բաց դիրք	34,580,614	52,633,866	137,871	(130,282)	9,416	87,231,485

* "I" խմբի արտադրյալի՝ կազմը հետևյալն է: ՍՄԼ դրամ, Անգլիական ֆունտ ստեռլինգ, Եվրո, Հայաստանի ֆրանկ, Ոսկու ստանդարտացված ձուլակտոր և Մետաղական հաշիվ
** "II" խմբի արտադրյալի՝ կազմը հետևյալն է: ՌՂ ռուբլի, KZT, Կրացական արի, ՍՄԷ դիրհամ:

Տոկոսադրույքի փոփոխման ռիսկի գնահատում:

Դիսբալանսի վերաբերյալ ցույց է տալիս, որ բանկի 2023թ. III եռամսյակի միջին կուտակային դիսբալանսը (տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների կուտակային ճեղքվածքը) դրական է՝ 33,895,749 հազ. դրամ՝ նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի 15,169,419 հազ. դրամի դիմաց՝ բացարձակ արժեքով աճելով 18,726,331 հազ. դրամով կամ 123.4%-ով, այսինքն՝ բանկը միջին հաշվով 2023թ. III եռամսյակում զգայուն է եղել բառ ակտիվների: Միջին կուտակային դիսբալանսը 2023թ. III եռամսյակում, նախորդ եռամսյակի համեմատ, բացարձակ արժեքով նվազել է 4,301,564 հազ. դրամով կամ 11.3%-ով:

Տոկոսադրույքի փոփոխության նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների հարաբերակցության միջին գործակիցը 2023թ. III եռամսյակում, նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատ, աճել է 5.6 տոկոսային կետով՝ կազմելով 110.9%՝ 2022թ. III եռամսյակի 105.2% միջին արժեքի դիմաց, այսինքն 2023թ. III եռամսյակում միջին հաշվով տոկոսադրույքի փոփոխության նկատմամբ զգայուն ակտիվները կազմել են տոկոսադրույքի փոփոխության նկատմամբ զգայուն պարտավորությունների 110.9%-ը:

Ակտիվների դյուրացիան 2023թ. III եռամսյակի վերջի դրությամբ կազմել է 1.782 տարի (2022թ. III եռամսյակի վերջի 1.777 տարվա դիմաց)՝ աճելով 0.004 տարով կամ 0.2%-ով: Նախորդ եռամսյակի վերջի համեմատ (1.817 տարի) նշված ցուցանիշը նվազել է 0.036 տարով կամ 2%-ով:

Պարտավորությունների դյուրացիան 2023թ. III եռամսյակի վերջի դրությամբ կազմել է 1.049 տարի (2022թ. III եռամսյակի վերջի 0.97 տարվա դիմաց)՝ աճելով 0.08 տարով կամ 8.2%-ով: Նախորդ եռամսյակի վերջի համեմատ (1.009) նշված ցուցանիշն աճել է 0.04 տարով կամ 4%-ով:

Դյուրացիայի ճեղքվածքը 2023թ. III եռամսյակի վերջի դրությամբ կազմել է 0.848 (2022թ. III եռամսյակի վերջի 0.91-ի դիմաց)՝ նվազելով 0.062-ով կամ 6.8%-ով: Նախորդ եռամսյակի վերջի համեմատ (0.919) նշված ցուցանիշը նվազել է 0.071-ով կամ 7.7%-ով:

Փոփոխվող տոկոսադրույքով ակտիվներ և պարտավորություններ
30.09.2023թ

Հազ. դրամ

Հոդվածի անվանումը	մինչև 1 ամիս		1-ից մինչև 3 ամիս		3-ից մինչև 6 ամիս		6-ից մինչև 1 տարի		1-ից մինչև 5 տարի		5 տարուց ավելի	
	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով
Տեղաբաշխված միջոցներ												
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ												
Ընդամենը	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ներդրված միջոցներ												
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ.-ների նկատմամբ, - վարկեր			2,309,930	139,133	544,290	1,049,067	2,055,467	1,176,034	3,052,204	2,622,623		
Ընդամենը	-	-	2,309,930	139,133	544,290	1,049,067	2,055,467	1,176,034	3,052,204	2,622,623	-	-
Զուտ դիրք	-	-	(2,309,930)	(139,133)	(544,290)	(1,049,067)	(2,055,467)	(1,176,034)	(3,052,204)	(2,622,623)	-	-

31.12.2022թ

Հազ. դրամ

Հոդվածի անվանումը	մինչև 1 ամիս		1-ից մինչև 3 ամիս		3-ից մինչև 6 ամիս		6-ից մինչև 1 տարի		1-ից մինչև 5 տարի		5 տարուց ավելի	
	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով
Տեղաբաշխված միջոցներ												
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող												
Ընդամենը	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ներդրված միջոցներ												
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ.-ների նկատմամբ, այդ թվում՝ - վարկեր			487,145	1,049,520	2,113,272	2,106,246	2,337,613	1,189,540	5,666,253	4,808,930		
Ընդամենը	-	-	487,145	1,049,520	2,113,272	2,106,246	2,337,613	1,189,540	5,666,253	4,808,930	-	-
Զուտ դիրք	-	-	(487,145)	(1,049,520)	(2,113,272)	(2,106,246)	(2,337,613)	(1,189,540)	(5,666,253)	(4,808,930)	-	-

Ներկայացվում է հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ տոկոսաբեր/տոկոսակիր ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների համար գործող միջին տոկոսադրույքները.

Հոդվածի անվանումը	Հաշվետու ժամանակաշրջանի տոկոսադրույքներ 30/09/2023թ.		Նախորդ ժամանակաշրջանի տոկոսադրույքներ 31/12/2022թ.	
	Դրամ	Արտարժույթ	Դրամ	Արտարժույթ
Ակտիվներ				
Մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում				
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ, այդ թվում՝ - միջբանկային վարկեր	12.34	9.92	12.47	7.78
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	13.24		13.24	5.46
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	21.70	9.96	19.24	10.88
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր	9.19	2.91	8.51	6.29
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	7.14	6.62	6.88	5.07
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	9.26	3.69	9.03	3.71
Բանկի կողմից թողարկված տոկոսային արժեթղթեր	12.41	5.11	10.78	5.17

3) մողելների նկարագրությունը
Արտարժույթային ռիսկ

Արտարժույթային ռիսկը արտարժույթի փոխարժեքի տատանման հետևանքով վերագնահատումից հնարավոր առավելագույն վնասն է, որը գնահատվում է ինչպես ըստ առանձին արտարժույթների, այնպես էլ բանկի արտարժույթով ակտիվների և պարտավորությունների ողջ փաթեթի (աուտետ) միջոցով համար:

Արտարժույթային ռիսկի չափման և գնահատման համար կիրառվում է միջազգային պրակտիկայում ընդունված VAR (Value at Risk) մեթոդը (մողելը), որի միջոցով հաշվարկվում է ինչպես առանձին արտարժույթի տեսակների (արտարժույթային դիրքերի), այնպես էլ ամբողջ փաթեթի համար հնարավոր առավելագույն վնասի չափը (տրված հուսալիությամբ): Համաձայն VAR մեթոդի հնարավոր առավելագույն վնասի չափը հաշվարկվում է արտարժույթային բաց դիրքերի և փոխարժեքների տատանումը բնութագրող ժամանակային շարքերի հիման վրա: Բանկի արտարժույթով ակտիվների և պարտավորությունների համար հաշվարկված մեկօրյա VAR-երի հիման վրա գնահատվում են 10-օրյա VAR-երի արժեքները՝ առանձին արտարժույթների և ընդհանուր փաթեթի համար:

Հնարավոր առավելագույն վնասի հաշվարկը հնարավորություն է տալիս բանկին գնահատել իր արտարժույթային գործունեության արդյունավետությունը՝ հաշվի առնելով կորուստ կրելու ռիսկին ենթարկվածության աստիճանը, կառավարել արտարժույթային դիրքերը՝ ելնելով հնարավոր առավելագույն կորուստների չափից, անհրաժեշտության դեպքում սահմանափակելով արտարժույթային դիրքերի ծավալները:

Բանկի արտարժույթային բաղաբանությունը միտված է արտարժույթային դիրքերի արդյունավետ կառավարման ապահովմանը՝ զուգակցելով այն արդարացված ռիսկի մակարդակի հետ, իսկ նորմատիվների հաշվարկման ժամանակ հաշվարկվում է արտարժույթային ռիսկի հաշվարկման ստանդարտ մեթոդաբանության համաձայն:

Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքի ռիսկը շուկայական տոկոսադրույքների փոփոխման բացասական ազդեցության հնարավորությունն է բանկի զուտ տոկոսային եկամտի կամ կապիտալի տնտեսական արժեքի վրա:

Տոկոսադրույքի ռիսկի գնահատումն իրականացվում է "Տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների ճեղքվածքի մողելի" ("GAP մողել") և "Դյուրացիայի մողելի" կիրառմամբ, որոնք հնարավորություն են տալիս գնահատել տոկոսադրույքի փոփոխության ազդեցությունը բանկի զուտ տոկոսային եկամտի և կապիտալի տնտեսական արժեքի վրա:

GAP ցուցանիշը (ճեղքվածքը) հաշվարկվում է որպես տոկոսադրույքի փոփոխման նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների տարբերություն: Հաշվարկներն իրականացվում են յուրաքանչյուր ամիս՝ առաջիկա 3 ամիսների ընթացքում զուտ տոկոսային եկամտի վրա տոկոսադրույքի փոփոխության ազդեցության գնահատման համար:

Սույն մողելի շրջանակներում կատարվում են հետևյալ ենթադրությունները.

1. դիտարկվող ժամանակահատվածում ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքը և ծավալները մնում են անփոփոխ, այսինքն՝ մարված ակտիվները և պարտավորությունները կրկին տեղաբաշխվում և ներգրավվում են, բայց արդեն նոր գործող տոկոսադրույքներով,
2. տոկոսադրույքների վերանայումը կատարվում է յուրաքանչյուր ժամանակաշրջանի միջևակետում,
3. տարբեր մարման ժամկետայնությամբ բոլոր ակտիվների և պարտավորությունների տոկոսադրույքները փոփոխվում են միևնույն չափով, այսինքն՝ տեղի է ունենում ակտիվների և պարտավորությունների եկամտաբերության կորերի զուգահեռ տեղաշարժ:

Բանկի զգայունությունը տոկոսադրույքի նկատմամբ գնահատվում է "ճեղքվածքի հարաբերակցություն" ցուցանիշի միջոցով (GAP/ASSETS), որը հաշվարկվում է ակտիվների և պարտավորությունների կումուլյատիվ ճեղքվածքը հարաբերելով ակտիվներին:

Դյուրացիայի մողելի դեպքում գնահատվում է տոկոսադրույքի փոփոխության ազդեցությունը կապիտալի տնտեսական արժեքի վրա հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ:

Այս մողելի շրջանակներում նախ հաշվարկվում են բանկի ակտիվների և պարտավորությունների պորտֆելների դյուրացիաները (միջին կշռված ժամկետայնությունները), այնուհետև, վերջիններիս հիման վրա՝ կապիտալի տնտեսական արժեքի փոփոխությունը, որն իրենից ներկայացնում է ակտիվների և պարտավորությունների (ապագա հոսքերի) ներկա արժեքների փոփոխությունների (պայմանավորված տոկոսադրույքի տատանմամբ) տարբերությունը: Կապիտալի տնտեսական արժեքի փոփոխության գնահատման համար հաշվարկվում է դյուրացիայի ճեղքվածքը

, որն արտացոլում է բանկի ակտիվների և պարտավորությունների դյուրացիաների անհամապատասխանության աստիճանը, այսինքն՝ ակտիվների և պարտավորությունների ապագա հոսքերի միջին կշռված ժամկետայնությունների անհամապատասխանությունը: Դյուրացիայի ճեղքվածքի մեծ արժեքը վկայում է տոկոսադրույքների ռիսկի մակարդակի բարձր լինելու մասին: Դյուրացիայի ճեղքվածքի ցածր մակարդակի պահպանումը, այսինքն՝ ակտիվների և պարտավորությունների դյուրացիաների միմյանց մոտ արժեքների ապահովումը, հանգեցնում է տոկոսադրույքի ռիսկի հեջավորման (կապիտալի տնտեսական արժեքի՝ տոկոսադրույքների փոփոխության նկատմամբ կայունության):

Մշտապես ուսումնասիրվում են փոփոխուն տոկոսադրույքների տատանումները և դինամիկան, գնահատվում է դրանց հավանական փոփոխությունների ազդեցությունը բանկի փոփոխուն տոկոսադրույքով ակտիվների և պարտավորությունների վրա:

Տոկոսադրույքի ռիսկի նվազեցման նպատակով ապահովվում է տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների կուտակային ճեղքվածքի (կուտակային դիսբալանսի) և դյուրացիայի ճեղքվածքի պահպանումը ռիսկի ընդունելի սահմաններում: Հաշվի առնելով տոկոսադրույքների փոփոխման ընդհանուր միտվածությունը և կիրառելով մշակված մողելները՝ միջոցառումներ են ձեռնարկվում ներգրավվող և տեղաբաշխվող միջոցների ծավալային և ժամկետային արդյունավետ հարաբերակցությունների ապահովման ուղղությամբ:

Գնային ռիսկ

Գնային ռիսկը որևէ բորսայում (ներում) ցուցակված, բանկի հաշվեկշռում շուկայական ընթացիկ գներով արտացոլող կապիտալի գործիքների շուկայական գների անբարենպաստ փոփոխությունների հետևանքով Բանկի կողմից ֆինանսական կորուստներ կրելու վտանգն է՝ պայմանավորված ինչպես սովյալ կապիտալի գործիքի և դրա թողարկողի, այնպես էլ շուկայում շրջանառվող կապիտալի գործիքների շուկայական գների ընդհանուր տատանումների հետ կապված գործոններով (սովյալ կապիտալի գործիքի գծով երկար կամ կարճ դիրքի առկայության պայմաններում):

Գնային ռիսկի հնարավոր նվազագույն մակարդակն ապահովվում է հետևյալ միջոցառումների շրջանակներում.

- ✓ ֆինանսական շուկայի կառուցվածքային, ծավալային և գնային ցուցանիշների դինամիկայի, առանձին ֆինանսական գործիքների իրացվելիության
- ✓ հնարավոր կորուստների գնահատում,
- ✓ հեջավորման գործիքների կիրառում,
- ✓ ֆինանսական գործիքների գծով լիմիտների (ըստ կապիտալի գործիքներով գործառնության տեսակի, ըստ դիլերի, ըստ թողարկողի, stop-loss) սահմանում,
- ✓ կապիտալի գործիքների փաթեթի բազմազանացում (դիվերսիֆիկացիա)՝ ըստ թողարկողի, տնտեսության ճյուղերի, ժամկետայնության և այլն:

Իրացվելիության ռիսկ

1) Իրացվելիության ռիսկի բանկի սեփական սահմանումը

Իրացվելիությունը բանկի ստանձնած պարտավորությունների ամբողջությամբ և սահմանված ժամկետներում կատարման հնարավորությունն է:

Իրացվելիության ռիսկը հավանականությունն է, որ բանկն ի վիճակի չի լինի ճիշտ ժամանակին բավարարել իր պարտատերերի պահանջներն առանց լրացուցիչ կորուստներ կրելու, ինչը բացասաբար կազդի բանկի շահույթի և/կամ կապիտալի վրա:

2) Իրացվելիության ռիսկի չափման և գնահատման մոդելների նկարագրությունը

Իրացվելիության ռիսկի գնահատման համար կիրառվում են՝ սթրես թեստերի մեթոդը, որը ենթադրում է դիտարկվող տարբեր շոկային սցենարների տեղի ունենալու դեպքում բանկի իրացվելիության նորմատիվների խախտման հնարավորության բացահայտում և դրանց չափերի հաշվարկ և ժամկետայնության ճեղքվածքների մեթոդը, որը ենթադրում է իրացվելիության ցուցանիշների հաշվարկ, որոնց միջոցով իրականացվում է նաև իրացվելիության կառավարման որակի գնահատում:

Սթրես թեստերը կիրառելիս դիտարկվում են տվյալ ռիսկին վերաբերող մի շարք սցենարներ: Յուրաքանչյուր սցենարի դեպքում համապատասխան մեթոդով հաշվարկվում են բանկի նորմատիվների խախտման չափերը:

Իրացվելիության ռիսկի գնահատման նպատակով օգտագործվում են հետևյալ շոկային սցենարները.

1. Ֆիզիկական անձանց ժամկետային ավանդների 25%-ի պայմանագրի ժամկետից շուտ ետ պահանջում,
2. Իրավաբանական անձանց ժամկետային ավանդների 25%-ի պայմանագրի ժամկետից շուտ ետ պահանջում,
3. բոլոր ցպահանջ պարտավորությունների 25%-ի ետ պահանջում,
4. Ֆիզիկական անձանց ժամկետային ավանդների 25%-ի պայմանագրի ժամկետից շուտ և բոլոր ցպահանջ

5. Ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց ժամկետային ավանդների X%-ի ժամկետից շուտ և բոլոր ցպահանջ պարտավորությունների Y%-ի ետ պահանջում (ընդ որում դիտարկվում են սցենարի երեք մակարդակ՝ մեղմ, միջին և խիստ, որոնք իրենցից ներկայացնում են ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց ժամկետային ավանդների (ժամկետից շուտ) և բոլոր ցպահանջ պարտավորությունների համապատասխանաբար 10, 15 և 20 տոկոսի միաժամանակ ետ պահանջման իրավիճակները):

Բացահայտվում է նշված իրավիճակների հանդես գալու պայմաններում իրացվելիության Ն21 և Ն22 նորմատիվների

Իրացվելիության ռիսկի գնահատման ժամկետայնության ճեղքվածքների մեթոդաբանությունը հնարավորություն է տալիս գնահատել և վերլուծել բանկի իրացվելիության ռիսկը, ինչպես նաև բանկի կողմից վարվող քաղաքականությունը իրացվելիության բավարար մակարդակը պահպանելու համար: Այդ նպատակով բացահայտվում են բանկի ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության ճեղքվածքները, հաշվարկվում են իրացվելիության ցուցանիշները և գնահատվում է բանկի իրացվելիության կառավարման որակը: Իրացվելիության գնահատման սույն մեթոդաբանությունում կատարվում է ակնթարթային, մինչև 90 օր կուտակային և ընդհանուր (մինչև մեկ տարի կուտակային) իրացվելիությունների տարանջատում, ինչպես նաև դիտարկվում են իրացվելիության ցուցանիշների ժամանակային շարքերը բանկի իրացվելիության կառավարման որակի գնահատման համար:

Ճանութագրություն 33. "Կապիտալ և կապիտալի համարժեքություն"

Բանկում առկա չեն կապիտալի մակարդակի նկատմամբ սահմանված ներքին պահանջներ: ՀՀ Կենտրոնական Բանկի կողմից բանկերի համար սահմանված է ռիսկով կշռված ակտիվների նկատմամբ 11 % ընդհանուր կապիտալի համարժեքության ցուցանիշ: ՀՀ Կենտրոնական Բանկի կողմից սահմանված է ընդհանուր կապիտալի նվազագույն չափ 30,000,000 հազ. դրամ գումարով: Բանկը հաշվետու ժամանակաշրջանում կատարել է կապիտալի մակարդակի համար սահմանված նորմատիվային պահանջները: Ներկայացնում ենք հաշվեկշռային կապիտալի կառուցվածքը.

Հազ դրամ

	30/09/2023	31/12/2022
Կանոնադրական կապիտալ	27,186,784	26,652,068
Էմիսիոն եկամուտ/վնաս	1,210,529	745,223
Պահուստներ՝	10,777,726	5,319,788
Գլխավոր պահուստ	3,952,000	3,663,000
Վերագնահատման պահուստներ	6,825,726	1,656,788
Զբաղիված շահույթ (վնաս)	20,612,227	15,755,261
Ընդամենը կապիտալ	59,787,266	48,472,340

Ներկայացնում ենք ՀՀ Կենտրոնական Բանկի կողմից սահմանված հիմնական տնտեսական նորմատիվների հաշվարկման համար կիրառվող հիմնական և ընդհանուր կապիտալները կապիտալի համարժեքության ցուցանիշները հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում՝ ըստ ամիսների, համեմատելով այդ ցուցանիշները նորմատիվային պահանջների հետ.

2023թ.	Նորմատիվների հաշվարկին մասնակցող						
	Հիմնական կապիտալ	Լրացուցիչ կապիտալ	Ընդհանուր կապիտալ	Վարկային ռիսկ	Շուկայական և գործառն. ռիսկ	համարժեք.Փ աստացի %	ՀՀ ԿԲ-ի սահմանաչափ %
	1	2	3 (1+2)	4	5	6	7
Հունվար	44,824,426	5,261,613	50,086,039	323,443,745	3,399,041	14.24	12
Փետրվար	45,733,900	5,321,463	51,055,363	326,738,335	3,407,582	14.38	12
Մարտ	46,830,907	5,437,429	52,268,336	330,933,336	3,199,944	14.62	12
Ապրիլ	46,990,487	5,460,341	52,450,828	340,557,595	3,234,614	14.27	12
Մայիս	47,540,556	9,381,476	56,922,032	347,716,818	3,306,348	15.17	12
	Առաջին մակարդակի հիմնական կապիտալ	Առաջին մակարդակի կապիտալ	Ընդհանուր կապիտալ	Վարկային ռիսկ	Շուկայական և գործառն. ռիսկ	համարժեք.Փ աստացի %	ՀՀ ԿԲ-ի սահմանաչափ %
	1	2	3 (1+2)	4	5	6	7
Հունիս	39,407,127	45,776,127	55,812,143	346,757,004	3,334,852	14.80	11.0
Հուլիս	40,049,435	46,418,435	56,959,910	352,940,736	3,446,847	14.82	11.0
Օգոստոս	41,047,233	47,416,233	58,558,949	357,479,941	3,499,968	15.04	11.0
Սեպտեմբեր	41,386,258	47,755,258	60,355,619	359,827,109	3,505,626	15.41	11.0

2022թ.	Հիմնական կապիտալ	Լրացուցիչ կապիտալ	Ընդհանուր կապիտալ	Վարկային ռիսկ	Շուկայական և գործառն.ռիսկ	համարժեք.Փ աստացի %	ՀՀ ԿԲ-ի սահմանաչափ %
	1	2	3 (1+2)	4	5	6	7
Հունվար	39,343,710	5,873,439	45,217,149	290,430,483	3,000,157	14.34	12
Փետրվար	39,913,007	5,995,756	45,908,763	297,406,598	3,078,409	14.21	12
Մարտ	41,176,642	5,969,852	47,146,494	307,160,711	3,072,625	14.17	12
Ապրիլ	41,289,268	5,929,320	47,218,588	306,297,179	2,871,829	14.30	12
Մայիս	41,754,505	6,547,449	48,301,954	308,625,929	2,980,665	14.48	12
Հունիս	42,032,250	6,252,853	48,285,103	305,037,042	2,956,750	14.65	12
Հուլիս	42,342,208	6,085,811	48,428,019	304,826,777	2,992,137	14.69	12
Օգոստոս	43,140,589	6,083,463	49,224,052	307,904,395	3,191,794	14.72	12
Սեպտեմբեր	43,744,761	6,033,949	49,778,710	316,814,254	3,319,684	14.45	12
Հոկտեմբեր	44,171,403	5,804,942	49,976,345	318,592,767	3,405,678	14.40	12
Նոյեմբեր	44,721,224	5,605,718	50,326,942	325,176,595	3,283,489	14.28	12
Դեկտեմբեր	45,344,802	5,613,600	50,958,402	327,776,313	3,172,482	14.39	12

Ներկայացնում ենք ընթացիկ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի և նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ակտիվների և հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորությունների, անավարտ ժամկետային գործառնությունների ռիսկերի կշիռները՝ ըստ ՀՀ ԿԲ խորհրդի որոշմամբ հաստատատված Կանոնակարգ 2-ի ռիսկի կշիռների.

Հազ դրամ

30.09.2023թ. դրությամբ				
Ռիսկի կշիռը	Ակտիվներ	Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ	Անավարտ ժամկետային գործառնություններ	Ընդամենը վարկային ռիսկ
0%	101,709,499	564,676		-
10%	10,723,241			1,072,324
20%	1,276,701			255,340
30%	220,360			66,108
35%	62,240			21,784
50%	796,720			398,360
75%	64,813,938	397,777		48,908,786
100%	163,928,208			163,928,208
110%	315,345	74,992		429,371
150%	79,317,876	4,926,461		126,366,506
200%	982,351			1,964,702
Ընդամենը	424,146,479	5,963,906	-	343,411,489

31.12.2022թ. դրությամբ				
Ռիսկի կշիռը	Ակտիվներ	Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ	Անավարտ ժամկետային գործառնություններ	Ընդամենը վարկային ռիսկ
0%	116,272,479	604,568		-
10%	6,464,422			646,442
20%	4,477,664			895,533
30%	12,097			3,629
35%	5,870,297			2,054,604
50%	1,389,971			694,986
75%	49,347,981	402,544		37,312,894
100%	140,725,314	7,971,225		148,696,539
110%	343,660	81,671		467,864
150%	81,817,663	5,072,505		130,335,252
200%	1,398,592			2,797,184
Ընդամենը	408,120,140	14,132,513	-	323,904,926

Ծանոթագրություն 34. "Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեք"

Ներկայացնում ենք ֆինանսական գործիքների գնահատված իրական արժեքի վերաբերյալ բացահայտումներ՝ կատարված ՖՀՄՍ 32 "Ֆինանսական գործիքներ, բացահայտումը և ներկայացումը" պահանջների համաձայն:

Ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը այն գումարն է, որով ակտիվը կարող է փոխանակվել կամ պարտավորությունը մարվել իրազեկ և պատրաստակամ կողմերի միջև "պարզած ձեռքի հեռավորության" գործարքի ընթացքում:

ՀՀ պետական գանձապետական և ՀՀ ԿԲ արժեթղթերի իրական արժեքը որոշվում է շուկայական գնանշումների հիման վրա:

30.09.2023թ. դրությամբ ֆինանսական գործիքի յուրաքանչյուր դասի իրական արժեքի գնահատման ժամանակ Բանկի կողմից օգտագործվել են հետևյալ մեթոդներն ու գնահատումները:

Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ Կենտրոնական Բանկում:

Այս կարճաժամկետ գործիքների համար հաշվեկշռային արժեքը ճշգրտորեն արտացոլում է նրանց իրական արժեքը:

Հաճախորդներին տրված վարկեր ու փոխատվություններ, պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ:

Վարկային պորտֆելի իրական արժեքը կախված է պորտֆելի յուրաքանչյուր դասի շրջանակներում առանձին վարկի վարկային և տոկոսադրույքային առանձնահատկություններից: Վարկերի հնարավոր կորուստների պահուստաֆոնդի գնահատումը հաշվի է առնում վարկերի տարբեր դասերին բնորոշ ռիսկերը, ինչը հիմնված է այնպիսի գործոնների վրա, ինչպիսիք են տնտեսական այն ճյուղի իրավիճակը, որտեղ գործում է յուրաքանչյուր փոխառու, յուրաքանչյուր փոխառուի տնտեսական իրավիճակը և ձեռք բերված երաշխիքները: Հետևաբար վարկերի հնարավոր կորուստների պահուստաֆոնդը այն գեղչի ճշգրիտ գնահատականն է, որն արտացոլում է վարկային ռիսկի ազդեցությունը:

Ներգրաված միջոցներ բանկերից ու այլ ֆինանսական կազմակերպություններից:

Հաշվեկշռային արժեքը մոտ է իրական արժեքին:

Հաճախորդների ավանդներ և բանկային հաշիվներ:

Հաշվեկշռային արժեքը մոտ է իրական արժեքին:

30.09.2023թ. դրությամբ բանկը չունի այնպիսի ֆինանսական ակտիվներ, որոնք հաշվառվում են իրական արժեքը գերազանցող գումարով:

Ծանոթագրություն 35. "Կանխատեսվող ապագա գործարքների հեջավորում"

Հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանում այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալներ առկա չեն:

Ծանոթագրություն 36. "Ապաճանաչում"

Հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանում այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալներ առկա չեն:

Ծանոթագրություն 37. "Գրավադրված ակտիվներ"

30.09.2023թ. դրությամբ բանկը չունի գրավադրված ակտիվներ :

Ծանոթագրություն 38. "Ընդունված գրավ"

30.09.2023թ. դրությամբ առկա չեն գրավ ընդունված ակտիվներ, որոնք բանկն իրավունք ունի վաճառել կամ նորից գրավադրել հաճախորդի կողմից պարտավորությունների չկատարման, խախտման բացակայության դեպքում:

Ներկայացնում ենք բանկի կողմից գրավ ընդունված ակտիվները և երաշխավորությունները իրենց համապատասխան վարկային ներդրումների հետ, առանց հաշվի առնելու պահուստի գումարները.

	30/09/2023		31/12/2022	
	Վարկի գումար	Գրավի գումար	Վարկի գումար	Գրավի գումար
Անշարժ գույք	111,581,785	478,454,518	105,074,753	454,668,403
Ավտոմեքենա	3,111,554	7,591,069	2,284,747	7,953,800
Սարքավորում	9,435,700	24,024,944	3,484,666	17,249,786
Պատրաստի արտադրանք	5,104,108	15,136,000	5,606,914	14,772,000
Երաշխավորություն	93,084,837	473,195,294	82,581,403	439,370,626
Դրամական միջոցներ	1,874,890	7,130,885	2,652,823	8,616,862
Ոսկյա իրեր	16,597,088	19,873,563	15,642,548	18,494,364
Պետ. արժեթղթեր	1,493	11,500	3,119	11,500
Այլ արժեթղթեր	17,254	72,812	13,535	53,913
Այլ գրավ	37,283,490	57,073,614	29,715,935	46,374,071
Գրավ առկա չէ	16,623,179		15,911,872	
Ընդամենը	294,715,378	1,082,564,199	262,972,315	1,007,565,325

Ծանոթագրություն 39 "Պարտավորությունների չկատարում/խախտում"

Հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանում այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալներ առկա չեն:

Վարչության նախագահ (Գործադիր տնօրեն)

Ա. Առաքելյան

Գլխավոր հաշվապահի ժ/պ

Ն.Գալստյան